

A

45412

I

1974.

K. Tné.

3 72 72

MAGYAR TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA KÖNYVTÁRA
BIBLIOTHECA ACADEMIAE
SCIENTIARUM HUNGARICAE,
BUDAPEST, KELETI KÖNYVTÁR
BIBLIOTHECA ORIENTALIS
COLL. KAUFMANN, B 926

2

WEISZ Miksa
Néhai dr. Kaufmann Dávid tanár könyvtárának héber
kéziratai és könyvei. Összeáll. és ismerteti --.
Budapest, 1906. Alkalay ny. Pozsony. 199,80 p. 23 cm.

3

בינתן זהו סוף דבריה ממה שספרו לנו כי מלת כי הוא טעם אל הקודם: במקצת מלת ימי הנה ראוינו בתור כי בטנת הארבעי' בחדש טבת הוסיף משה רבי' את ימי וכו' בחדש מת משה ובתחילת אדר שהיה בטמן עברי' י יתראל את הדרן עם היושע וכבר נותן משה ועברני ימי אבלו טרם נסעם מהשטות ואזן ר'ל כי בשבעה באדר מת משה וראו זה מן הפסוקים אדר הקבלה כי כהן השוכן אחרי שבעה באדר ל' ימי אבל משה תמצא ששלוש ה' יום בשבעה בטמן ושלשת ימים שהזדים טרם עברם את הדרן להסין זהו נמצא סוף אדרן שלשה ימים הוא

ישכם יחשע בבקר ויסעון מזהשטים ומבאו עד ח הירדן הוא וכל בני ישראל ולינו שם טר' יעבורו: ויהי מקצת ש' ש' ימים ויעברו השוטרים בקרב המחנה: ויצו את העם לאמר כראותכם את א ארון ברית ידוח אלהיכם והכתנים וחלוי נוסאי אותו ואתם תסעון ממקומכם וחלכת' אחריו: אך רחוק יהיה בניכם וביניו בארפים אמה במדח אל תקיבון אליו למען אשר תדעון את דודך א אשר תלכו בה כי לא עברת' בדר' מתבונן שלשו':

עשרה בטמן וכו' במס' עליו מן הדרן כמו שכתב' והעם עליו מן הדרן בעשור לחדש הראשון ולא נכלל לאלו כי לא שלמו חס אבל לולי הקבלה יכל לומר הארון כי בשבט מת משה או באדר קודם שבע' בו יכן נמצאנו בדברי ר'ל כי משה אצונו כי ב' בשבט מת משה אעפ' כן סוגית התלמוד הי' כי בשבע באדר מת משה ונראה כי הקבלה נכונה כן הי' ולא יתכן לפר' שהיו שם ימים בטל' אחרי מות משה אלא היו ימי אבלו ואחרי עבוד ימי אבלו זהו חק' בה את היושע לעבוד את הדרן והנה היה פי' יהיו אחרי מות משה אחרי עבוד ימי אבלו יתקב' יתקב' אונקלם ושרת רוח נבואה כי כל ימי התאבלו על יוסף שאזן אלמנע קחו לי מנגנ' וגו' ואזן בתעקב ותחי רוח יעקב' יתקב' אונקלם ושרת רוח נבואה כי כל ימי התאבלו על יוסף לא שרתה עליו רוח הקדש והנה ביום שלשים שהוא א' בטמן אל הק' בה להיושע קום עבד וכו' ביום זה היושע לעבוד בקרב המחנה ולומר הטיון לבס' כי בעוד שלשת ימים אתם עובדי את הדרן והוא עשר' בטמן שבערו את הדרן כמו שכתב' ויהיה פי' מקצה שלשת ימים ביום שבערו שהיא סוף שלשת ימים למה שצוה להם הטיון לבס' אבל המדגל' שלח היושע תנך ימי האבל ושבו אל המחנה אל היושע בשמחה בטמן והשכים היושע בבקר ונסעו מהשטות בתענה בטמן וילכו סע' על שפת הדרן וכו' ביום אל היושע לעם התקדשו כי מחר ל'ל בעשרה בטמן יעשה ה' בקרבכם כשלאות':

והחבונים הלויים עד עתה הלויים היו נשואים הארון ועתה נשאיהם הכהנים להקדישו ותחי' ופני' הגם שבעה לפנות עתה ואזן ר'ל בשלשה מקומות נשא הכהנים את הארון כשעברו את הדרן וכשעברו את יריחו וכשהחזיריהו ללחצומו ו זה היה כשהיה דוד בריח מפני אבשלום סג' וישב דרוק ואביתר את ארון האלקי' ירושלים וכל זה להגדלת קדושתו ועוד נמצאנו במקום אחד בבנין הבית שהעלהו הכהנים מעיד דוד והבואוהו לבית קדשי הקדשים ואמר כי לפני שכתבנהו במקומו שהיה שם לעולם לא מנו אלא ג' מקומות ובכלל החזיריהו למקומו ועד עתה היה הארון נוסע אדר' עני' דגלים והיום נסע תחילה: ובינו כתב' והכל אחד כי יתבא בלשון יחד ובלשון רבים: ויש בו דרש כי עני' ארונות היו של יוסף ושל שכינה והיו מהלכין יחד: בארפים אמה במדח הכף כף השיעור כמו כף משת ארם כעשרים ארם: כחשה שערמים ויתכן שהיא כף האמתות לפי שאמר במדה: וכמו זה הכף כף כהנים

תמונאן איתני' השבעה לו כיום: וירחב הויים היה אז טעם עשר מיל כנגד מחנה ישראל כמו שפירש' ר'ל ואמר להם י היושע שמשעה שייכנסו לירדן ירחיקו מן הארון אלפים אמה והטעם שצוה שילכו רחוקים מן הארון הכתוב אומר הטעם למען תדעו את הדרן: ויש בו דרש כי מה שצוה להם רחוק יהיה בינוס' וכינו כאלפים אמה במדה על הנוס' לפני יריחו וכו' להם ואמר להם היושע עתה אתם לעשות שם ביריחו את השבת אל תרחיקו מן הארון ויתר' מאלפי' אמה לכל רוח ולמה כדו שתהיו רשאים לבא להתשלל לפני הארון בשבת: תדעון את הדרן כדי שלא תקבצו בערבוביא ותרחיקו הארון ותלכו דרך ישרה כלבס' אחרי הארון: בילא עברתם בדרך כזה: כל ימי טיבקעו לפניכם הויים: התקדשו תהיו ממונים לעבוד והטיון כלבס' לכל ד דבריהם כי מחר יעשה ה' בקרבכם כשלאות והנפלאות בקיעת מו הדרן ועמוד הויים כד' אחד וה ויהיך ידע היושע זה ועדיין לא אמר לנו הטעם ית הויים הזה אחל גלך' עד למחר ביום עברם אלא כשאמר לנו במס' של שלשים של אבל קום עבד אמר לנו כי עד שלשה ימים תעברו את הדרן ואמר לנו הנפלאות שיעשה עמכם בעברם ו זהו שאמר להם היושע כי בעוד שלשת ימים אתם עוברים ואף על פי שלא זכר זה הכתוב כשאמר לנו קום עברו ו והדרן היה מלא על כל גדותיו אז הבין היושע כי לא יתכן עברם את הדרן אלא בהנפלאות שיעשו עמכם: ואמר

*Libri...
Concordia...*

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA
B. 926

ויאמר יהושע אל העם התקדשו כי מחר יעשה ידוה בקרבכם נפלאות : ויאמר יהושע אל הכה חכהנים לאמנשאו את ארון הברית לעברו לפני העם וישאו את ארון הברית וילכו לפני העם : ויאמר ידוה אל יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל ישראל אשר ידעו כי כאשר חייתי עם משה אחיה עמך : ואתה תצוה את הכהנים נושאי ארון הברית לאמר בבואכם עד קצה מי הירדן בירדן תעמדו :

ויאמר יהושע אל בני ישראל גשו ונח ושמעו את דברי ידוה אלקיכם : ויאמר יהושע בזאת תדעו כי אל חי בקרבכם והורש ירש מפניכם את הכה הכנעני ואת החתי ואת החוי ואת הפריזי ואת הג הגרשי וחמרי וחבוסי : והנה ארון הברית א ארוכל הארץ עובר לפניכם בירדן : ועתה קחו לכם שנים עשר איש משבטי ישראל איש אחד איש אחד לשבט : וחזו בנוח כפות רגלי הכהני נושאי ארון ידוה ארון כל הארץ במי הירדן מי הירדן יברתו והמים חורדים מלמעלה ועמדו נד אחד : וחי בנוסוע העם מאחיהם לעבור את הירדן והכהנים נושאי הארון הברית לפני העם : וכבא נושאי הארון עד הירדן ורגלי הכהני נושאי הארון נטבחו בקצה המים וירדו מלא על כל ג גדותיו כל ובי קציר :

ויאמר יהושע אל הכהנים כיום שעברו והוא בעשור לדת : כי כאשר היית עם משה כי כמו שבקעתני מן היס לפני משה כן אבקע הירדן לפניך וכזה ידעו כי כאשר היית עם משה אזיה עמך : עד קצה מי הירדן עד קצה העבר השני שיהו מ ממנו ושם יעמדו נושאי הארון עד שעברו כל העם וממקום ההוא סביבות מצב רגלי הכהנים לרקו וצטו עשרה חבנים שהעבירם עמם ושצטו ע עשרה חבנים אחרית הקום יהושע במקום מצב רגלי הכהנים וכל זה קודם שעברו נושאי הארון מתוך הירדן : גשו הנה הקדיבם והקחילם לפני הארון במקום ש שהיה שם יהושע והשמיעם את דברו ה : בזאת תדעו טעמו לפני שהארו יעבור לפני ויכרתו מי הירדן ובאות הגדל הזה ידעו כי האל בקרבכם ויורש הגוים ולפניהם : הנה ארון הברית ארון כל הארץ חסר וארון סוכר עומד במקום שנים ופירשו ארון ארון כל הארץ אונסר ברית שהיו זכר הברית ופי ברית ארון כל הארץ ויש מי שפירש כי ע על הארון הוא ארון ארון כל הארץ לפי ששכן שם הכבנ וכן נקרא שם ה צבאות עליו וכן קראו שם הארון ה כט כשהיו אונ כבוסעו קומה ה ונאבה ה בנחח : וכן אמר עלה אלקים בתנועה אמר על הארון : ואת ארון כל הארץ כי על ידי הארון הראה האל שהנה ארון כל הארץ והסך הטבעים כרצונו כי המים טבעו להית נגרים ו ועמדו כד אחד : ועתה קחו לכם ילח און להם מה יעשו אלף הכין אותם טרם שעברו ואח כד אחד פ' שלח יתפטטו הנה והנה בכברתם ולא יטפטו שרדת המים כן יעמדו אלה על אלה ולא יתפטטו ולא יז יבאו מגמות הירדן : הארון הברית חסר ופי הארון הברית : עד כל גדותיו על כל שפתו משה ומשה : כל מי קציר : כלמי אף על פי שהיו מי קציר גדותיו יבנות עברו בעשור לדת שם ימי קציר : און פירשו כי כן מנהגו להית מלא ימי הקציר : ואח והירדן היה מלא כמשפטו להית מלא כל מי קציר כי בהול ימי החום יתפאר השלב אשר בהרים וימלאו הנהרות וכן בדבריו המים כשעברו בני גד לגד לעזריהם אשר עברו את הירדן כחדש הראשון והוא מלא על כל גדותיו : וירחק ימאד מארס העיר העיר הקדושה שם במקום שעברו היה שמה ארס : ומה שאמר הרחק מאד להודיע כי כתפטטו המים הירדן אלף קצו זה על זה כד אחד רחוקים מן העיר כמו שהיו מתחילה : והמרים הירדן אשר מתחת מקום הברית ירדו אל היס כמנהג הנחלים וקדם שעברו תמו אותם המים התמתנו כי הלכו כלם לים ויהם עברו ביבשה בריח כי לא היו מים אלף למי : אלה מהם שקדו כד אחד : ומה שכתוב בארס ומי מארס הכתו אונ כי לגלי שקדו המים כד אחד והיו מתפטטו היו ככסין בארס העיר ושטפים העיר אף על פי שהיתה רחוקה כל כך ה היו המים רבים אבל עתה שקדו כד אחד רחוק מארס העיר מאד כמו שהיה הירדן רחוק מהעיר : בתוך הירדן הכן ומקום לל מוכנסו ומתקנים סתדו מתקניא וכן ממצב רגלי הכהנים הכין ומקום שהיו מוכנסים ומתקנים בו : ויאמר ה אל יהושע ובער אונ קודם ויאמר יהושע אל בני ישראל גשו הנה וכן ויקרא יהושע דבן עם ויהי כאשר תמו

ועמדו המים חורדים מלמעלה קמו נד אחד ה דרחק מאד מארס העיר אשר מצד צרתן וחור וירדנים על ים הערבה ים המלח תמו נברתו וה העם עברו נד ידוה : ועמדו הכהנים נושאי הא הארון ברית ידוה בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עוברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לע את הירדן ויאמר ידוה אל יהושע לאב : קחו לכם מן העם שנים עשר אנשים איש אחד איש אחד מ משבט : וצו אתם לאמר שאו לכם מזה מתוך הז הירדן ממצב רגלי הכהנים הכן שתי עשרה א אבנים וחתערתם אותם עמכם והנחתם אותם ב במלון אשר תלינו בו הלילה : ויקרא יהושע אל שנים העשר איש אשר הבין מבני ישראל איש אח אחד איש אחד משבט : ויאמר להם יהושע עברו לפני ארון ידוה אלקיכם אל תוך הירדן והרימול לכם איש אב אחד על שכמו למספ שבט בני ישראל : למען תחיה זאת אות בקרבכם כי ישראל בניכ מחר את אבותם לאמר מזה האבנים האלה לכם : ואמרתם להם אשר נברתו מימי הירדן מפני א ארון ברי ידוה בעברו בירדן נברתו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם :

ועמדו המים חורדים מלמעלה קמו נד אחד ה דרחק מאד מארס העיר אשר מצד צרתן וחור וירדנים על ים הערבה ים המלח תמו נברתו וה העם עברו נד ידוה : ועמדו הכהנים נושאי הא הארון ברית ידוה בחרבה בתוך הירדן הכן וכל ישראל עוברים בחרבה עד אשר תמו כל הגוי לע את הירדן ויאמר ידוה אל יהושע לאב : קחו לכם מן העם שנים עשר אנשים איש אחד איש אחד מ משבט : וצו אתם לאמר שאו לכם מזה מתוך הז הירדן ממצב רגלי הכהנים הכן שתי עשרה א אבנים וחתערתם אותם עמכם והנחתם אותם ב במלון אשר תלינו בו הלילה : ויקרא יהושע אל שנים העשר איש אשר הבין מבני ישראל איש אח אחד איש אחד משבט : ויאמר להם יהושע עברו לפני ארון ידוה אלקיכם אל תוך הירדן והרימול לכם איש אב אחד על שכמו למספ שבט בני ישראל : למען תחיה זאת אות בקרבכם כי ישראל בניכ מחר את אבותם לאמר מזה האבנים האלה לכם : ואמרתם להם אשר נברתו מימי הירדן מפני א ארון ברי ידוה בעברו בירדן נברתו מי הירדן והיו האבנים האלה לזכרון לבני ישראל עד עולם :

העם און פי כאשר תם כל העם לעבור המתנו על שפת הירדן עד שעבר הארון והלך לפני העם והלכו אחרי און היה פי לפני העם לעיני העם וירבוטיו זל פירשו בענין אחר כל זה הענין ופירשו עד קצה מי הירדן בירדן תעמדו בקצה אשר ככנסו ממנו ושם יעמדו הכהנים והארון עד שעבר העם ופי כתקן כמות רגלי הכהנים אל החרבה אשר בצ צדס והיא השפה אשר ככנסו ממנה וחזרו לאחריהם אל החרבה וזה שאמר ויעלו מן הירדן אל השפה כדי שיאחי המי למקום קודם שעברו הארון להראות להם כס אחד כמצב ארון וככהנים מצד אחד וישראל מצד אחר והירדן מלא ב ביניהם נשא ארון את נושאו ויעברו סכ ויעבור ארון ה לפני העם : ואחי תמה מזה הדש מה הצרכ לזה לא הפסוק כי ככר פירטנו אותם כלם לדעתנו ואשילו יהיה כדבריהם פי קצה מי הירדן בשפה אשר ככנסו ממנו כאשר תם כל העם לעבור עבר הארון אחריהם ביבשה וכאשר כתקן כמות רגלי הכהנים אל החרבה מצד השני טבו המים למקום ואנה ראו שהארון מצד זה וישראל מצד זה ומה צריך לשאת ארון את נושאו ולעבור : ואס היה נס כזה לא היה הכתו מפרט שהארון נשא את נושאו למעלה מן המים : ואפי למי שמופרט דבריה כמשמעו שומר עד קצה מי הירדן הקנה שיבאו וממנו כמו שאנו מפרטים ומפרט ארון מצד זה וישראל מצד זה כי כלם היו מהשפה אשר יבאו ממנה : אלא פי מצד זה שהארון היה על שפת הירדן וישראל היו לפני רחוקים וזה מצד אחד אס כן הארון שהיה אחרי העם אף אמר ויעבר לפני העם אלא נשא ארון את נושאו ויעבר לפני העם אף על פי כן מה הצרכ לזה הכס וכי קשה הוא לפרט שהמתנו א אותן ישראל עד שעברו לפני העם כמו שפירטנו און פי לפני העם לעיני העם כמו שפירטנו והם שאמרנו וידעו מה שאמרנו כי דעתם רחבה מדעתנו : כארבעים אלף הכף כף השיעור : ויאמר ה אל הירדן לפניו כמו שבקע היס לפני משה : ויאמר ה אל צנה הכהנים : וכבר אמר כי כבר אמר למעלה ליהושע קדם זה שיבנה את הכהנים שיבנו מן הירדן : והיי כעלול

כאשר תמו כל הגוי לעבו את הירדן : לאחי שאמר יהושע לבני ישראל קחו לכם וצו אותם : עברו לפני ארון ה נראה כי יהושע עבר באחריה את הירדן והעביר את כל העם לפניו כדי שיהיו בטוחים יותר כט כשהוא נשאר אחריהם שהמים יעמדו כד אחד עד שיע שיבנו האו וכן שיבנו על כלם קרא לאותם שכי עשר איש מהכין שהיו עמו ואמר להם שיבנו לפני הארון ש טהיה בתוך הירדן מהעבר האחד אשר יבאו ממנו ואמר להם שירימו איש חבנו על שכמו ויעברו עם : בעברו בירדן במקום שפירס העין כנגד ארס כקרא בקוץ רחב והוא מן הלופים : הקום יהושע אף על פי שלא ראינו שמה האל על אלה האבנים אשר טענה ידענו כי במצות האל עשה : תחת מצב מקום מצב לא תחת רגליהם שהיה להם לאר זו משה עד טענה כל מה שהיה להם לעשות כמו שכ סכתוב עד תום כל הדבר הקומת האבנים בירדן והעברת האבנים האבנים אל המלון אשר צנה ה אל יהושע כמו שכתוב למעלה ככל אשר צנה משה אל יהושע כמו שכתוב בתורה והיה ביום אשר תעברו את הירדן : ויבחרו הקמת האבני והעברתם ואח כך עברו : ויהי כאשר תמו כל העם לפני העם : פי הארון והכהנים שהיו לפני העם קודם שתמו לעבור עברו אחרי עבור היה פי לפני העם קודם שהתחילו על שפת הירדן עד שעבר הארון והלך לפני העם והלכו אחרי און בקצה אשר ככנסו ממנו ושם יעמדו הכהנים והארון עד שעבר העם ופי כתקן כמות רגלי הכהנים אל החרבה אשר בצ צדס והיא השפה אשר ככנסו ממנה וחזרו לאחריהם אל החרבה וזה שאמר ויעלו מן הירדן אל השפה כדי שיאחי המי למקום קודם שעברו הארון להראות להם כס אחד כמצב ארון וככהנים מצד אחד וישראל מצד אחר והירדן מלא ב ביניהם נשא ארון את נושאו ויעברו סכ ויעבור ארון ה לפני העם : ואחי תמה מזה הדש מה הצרכ לזה לא הפסוק כי ככר פירטנו אותם כלם לדעתנו ואשילו יהיה כדבריהם פי קצה מי הירדן בשפה אשר ככנסו ממנו כאשר תם כל העם לעבור עבר הארון אחריהם ביבשה וכאשר כתקן כמות רגלי הכהנים אל החרבה מצד השני טבו המים למקום ואנה ראו שהארון מצד זה וישראל מצד זה ומה צריך לשאת ארון את נושאו ולעבור : ואס היה נס כזה לא היה הכתו מפרט שהארון נשא את נושאו למעלה מן המים : ואפי למי שמופרט דבריה כמשמעו שומר עד קצה מי הירדן הקנה שיבאו וממנו כמו שאנו מפרטים ומפרט ארון מצד זה וישראל מצד זה כי כלם היו מהשפה אשר יבאו ממנה : אלא פי מצד זה שהארון היה על שפת הירדן וישראל היו לפני רחוקים וזה מצד אחד אס כן הארון שהיה אחרי העם אף אמר ויעבר לפני העם אלא נשא ארון את נושאו ויעבר לפני העם אף על פי כן מה הצרכ לזה הכס וכי קשה הוא לפרט שהמתנו א אותן ישראל עד שעברו לפני העם כמו שפירטנו והם שאמרנו וידעו מה שאמרנו כי דעתם רחבה מדעתנו : כארבעים אלף הכף כף השיעור : ויאמר ה אל הירדן לפניו כמו שבקע היס לפני משה : ויאמר ה אל צנה הכהנים : וכבר אמר כי כבר אמר למעלה ליהושע קדם זה שיבנה את הכהנים שיבנו מן הירדן : והיי כעלול

ויעשו כן בני ישראל כאשר צוה יחזשע וישא ש
 שתי עשרה אבנים בתוך הירדן כאשר דבר ידוח
 אל יחזשע למספר שבטי בני ישראל ויעברום ע
 עמם אל המלון ויניחום שם : ושתיים עשרה אב
 אבנים חקים יהושע בתוך הירדן תחת מצב רג
 רגלי הברזים נשאי ארון הברית וידחו שם עד ה
 היום הזה : והכרזים נשאי הארון עומדים בתוך
 הירדן עד תם כל הדבר אשר צוה ידוח אל ידו
 יהושע לדבר אל העם ככל אשר צוה משה את י
 יחזשע וימחרו העם ויעברו : ויהי כאשר תם כל
 העם לעבר ויעברו ארון ידוח והכהני לפני העם :
 ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה ח
 חמשי לפני בני ישראל כאשר דבר אליה משה :
 כארבעים ארף חרזי חצבא עברו לפני ידוח ל
 למלחמה אל ערבות ירחו : ביום ההוא גדל ידוח
 את יחזשע בעיני כל ישראל ויראו אתו כאשר יר
 יראו את משה כל ימי חייו :
 ויאמר ידוח אל יחזשע לאמר : צוה את הכרזים
 נשאי ארון העדות ועלו מן הירדן : ויצו יחזשע א
 את הכרזים לאמר עלו מן הירדן : ויהי בעלות ה
 הכרזים נשאי ארון ברית ידוח מתוך הירדן נת
 נתקו בפות רגלי הכרזים אל החרבה וישבו מי הו
 הירדן למקומם וילכו בתמל שלשם על כל גדת
 גדתיו : והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש הרא
 הראשון ויחנו בגלגל בקצה מזרח ירחו : ואת ש
 שתים עשרה האבנים האלה אשר לקחו מן הו
 הירדן חקים יחזשע בגלגל : ויאמר אל בני ישראל
 לאמר אשר ישאלון בניכם מחר את אבתם לא
 לאמר מה האבנים האלה : וחדעתם את בניכם
 לאמו ביבשה עבר ישראל את הירדן הזה : אשר
 הוביש ידוח אלקיכם את מי הירדן מפניכם עד
 עברכם כאשר עשה ידוח אלקיכם לים סוף אשר
 הוביש מפנינו עד עברינו : למען דעת כל עמי ה
 הארץ את יד ידוח כי חזקה היא למען יראת את
 ידוח אלקיכם כל הימים : ויהי כשמע
 כל מלכי האמרי אשר בעבר הירדן ימח וכל מ
 מלכי חכנעני אשר על חים את אשר הוביש ידוח
 את מי הירדן מפני בני ישראל עד עבר וימס לבבם
 ולא היה כם עוד רוח מפני בני ישראל :
 בעת ההיא אמר ידוח אל יחזשע עשה לך חרבו
 צורים ושוב מול את בני ישראל שנית :

ד. יחזשע ג ד

ועש לו יחזשע חרבות צורים ומול את בני ישראל אל גבעת הערלות וזה הדבר אשר מול יחזשע כל הע
 היוצא ממצרים הזכרים כל אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים : בי מלים היוכל
 העם היוצאים וכל העם הילודים במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא מול : כי ארבעים שנה הלכו בני
 ישראל במדבר עד תם כל הדור אנשי המלחמה היוצאים ממצרים אשר לא שכעו בקול ידוח אשר נש
 נשבע ידוח להם לבלתי הראותם את הארץ אשר נשבע ידוח לאבותם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש :

ועל רוח צפונית הוא אומ' כי אין יום בהיר וטהור אלא עם רוח צפונית וכן הוא אומר מצפן זהב יארתה ועם שאר ה
 הרוחות ימצאו העננים לרוב שאינן מתפזרות מטהים ואם פי שרוח צפונית עמה כמו שאמרנו טפלה היא עמה
 אבל בהיותה גוברת היא מפזרת העננים ולפי שבמדבר לא נטפה בטלה המילה ורזל אמרו טעם למה אין כשמרין
 עתה מלמול בימא דעיבא ובימא דשנתא אבל אמרו כיון שהרגילו אין מזיק : וכן אמרו האדכא דרשו בה רבים טו
 שומר שתאים ה' ואם יאמר אדם ויכול היה הק' בה להשיב רוח צפונית ולא יתפזרו ענני כבוד ולא תבטל מצות מילה
 אמית הוא כי לא יבצר ממנו מזמה יתב ויתעלה והוא יתע' המצוה על המילה לטמנה ימים הוא הקריש מהם ולא ה
 הזיהרס לימול הילודים כל אותם השנים לפי שהמצוה אינה בטלה כי אם לא היתה בזמנה יכולה להיות אחר זמן : ו
 ובעבור הארץ זמן המצוה לא יצאה הקס' מנהג העולם כי אם פי שמשכ' מנהג העולם בקצת הנסים בקריעת ים
 סוף והירדן ועמידת השמש לא יעשה כן ברוב הנסים כי אם פי שמשכ' מנהג העולם בקצת הנסים בקריעת ים
 ידו סבה כמנהג העולם במלחמות כמו שצוה במלחמת ירחו הקפת העיר בשופרות כמו שעושים הצרים על העיר
 להפחידם ולבהלם וכמו שצוה במלחמת העי' שים לך אורב מאחריה כמו שהוא מנהג העולם וכן במלחמת אחרת
 ולא נוכל לומר כי שלא ברצון האל ית' נמצעו מלמול הילודים במדבר כי לא ראינו שהוכיחם כביא על זה שלא מולו כל
 אותם השנים שהיו במדבר ומפני זה לא עשו גם כן פסח כי אם שצוה השנית שיצאו ממצרים לפי שהיו ערלים ומ
 זמילת הזכרים ואפי' מקצתם מעכבת מעשות פסח שכן המול לו כל זכר ואף יקרב לעשותו ויש דרש כי שבט לוי לא כח
 נמצעו מלמול במדבר וסמכו לזה הפסוק ובריתך יכצורו יוש' לפרש ב' לפי לא מלו כל אותם השנים לפי שז' על פי
 ה' יחנו ועל פי ה' יסעו : ולא היו יודעים יום נסעם ואם היו מלים הילודים והיו נוסעים יום המילה היו הנמולים ב
 בסכנה מפני הדרך וזהו שאמ' כי לא מלו אותם בדרך : כי הכה ראינו משה רבינו אחר זמן מילת כנו בעבור הדרך
 ואם תאמר הרי ראינו שבעש' משה על עכוב המילה ההיא בעבור הדרך כמו שכתוב ויבקש המיתן לא כעש' אלא ל
 לפי שלא כתעכב בדרך עד מול כנו ועד חיותו כי ביום נוסעו לא נסעו על פי הכור כי אע"פ שאמ' לו הק' בה למשה
 טוב מצרים לא אמ' לו יסעו ביו' ההו' והיה לו לימול כנו ולהתעכב עד חיותו ואח"כ ללכת למצרי' במצו' הכור ית' עכ' ה
 הוכיחו בדרך ע' החולי ושמר לו עד שיהיה במלון שיוכל למול עם ולהתעכב עם ומפני זה עשו פסח במדבר בשנה
 השני' כי מלו כלם לפי שלא היו בדרך כי לא נסעו כל אותה שנה כי עשו המשכן עם במדבר סיני ולא אמ' כי לא מלו
 אלא הילודים בדרך וכל זמן שהיו במדב' סיני לא היו בדרך וזהו הטע' נכון בעיני' : עשה לך תפן והבן כמו וימה'
 לעשות אותי יוסי' לך לעצמך שיה' הוא המל' ואחרים עמו כי לא יתפן שיהי יהושע לבדו מל כל הערלים שהרי אמר לו
 חרבות צור' ואלו היה המל' לבדו די לו בחר אחד ועו' בארבע ימי' היאך היה יכול יהושע לבדו למול כל הילודים
 במדבר זה לא יתפן : אי יתפן שלא מל הוא אחד מה' אלא צוה אות' למול ואח"כ כי עליו מוטל כי הו' היה מנהיג ומה
 שאמ' וימל את בני ישראל כמו ויבן שלמ' את ה' והדומי' לו חרבו צורים כתרנג' איומלגן חריפין איומלג' חדים וכן אף
 תשיב צור חרבו ונסמך המתאחד על התאחד כמו מי המר' בני שלש' או יהיה צורים עם זולתי תואר ויהיה פי' חרבו
 שיהיה להם חרודי' : ושבו מול את בני ישראל שני' חזור פעם אחר פעם ולא שתים לבד אלא כמה פעמים עד שיגמר
 הדבר וכן נאמתי בבית ה' שאחזור עם כל ימי חיי וכן כסיל שונה באולתו : אינו פעמים ושתיים לבד אלא פעם אחר
 פעם כול פעמים : וכן ועם שני' אל תתערב שחזרי פעם אחר פעם לרשעת' כמה פעמי' יש מרזל שאמ' כי אמ' שנית
 על הפריע כי לא נתנה פריעת מילה לאברה' אבי' וכדחו דברי' אלו ואמ' כי שני' רל על ציצין המעכבי המילה שמהיר
 שיחזור עליה פעם שני' וירא' אם כמול הטוב אבל פריעת המילה נתנה לאברה' אבי' וכן הו' אומ' בבראשית רב' אברהם
 אבי' פרע את מילתו : אלא גבעת הערלו' כמו בגבעת הערלות כול' נפל אל המים כמו במים יאחריס רבים כ
 כמוהו ונקראת גבעת הערלו' בעכו הערלו' שנכרתו שם : ומלת הערלו' הו' משקל אחר כי מן ערלה יאמ' ערלו' כמו מן
 חמת חמות : וזה הדבר פי' זה הדבר שבעבור מל יהושע כי כל העם הילודים במדבר לא מלו אותם לסיכך
 נכטוה יהושע למולם : כל אנשי המלחמה רל מבן עשרי' שנה ומעלה כי אותם הם הסקודים ואותם מתו שהיו מולי'
 וזהו שאמ' כי מולים היו הטעם להודיע כי זה שלא מלו לא בעבור שנתקחה מהם מצות מילה במצרי' או שנתרסלו

בחדר שלא היו יכולים לומר כחך כמו שפירשנו ופי' לא תלו לא מלו אתם כי הוא פועל יתא : הקים אשר הקים וכן לעם גילה בעבור זה עשה ה' לי : והחיים להם שחזרו ע"ן אז מלת אשר והטעם הקים כי הקיפה הקים אתים תחת אבותם לירש את הארץ כמו שאמר להם לתבונה והם ידעו : תחתם בתקופתם כמו שאמר תח תחתית : והואם כמו ומתחת על השדה וחי : חרפת ומצוי : לפי שישאלו האבות מתצרי והיו הבנים ערלים כמו המצרים והעלמה חיה כמו שאמר כי חרפ' הוא לנו : גלגל כפלה בו הפא כי מן גלגלי יצאנו גלגל וכן דרך לשון הקדם בשמות הלוקחים מן הפעל להוסיף בו את ולגררע מתנו כמו מן זה וכן יצאנו : שמואל כי מה שאלתינו וגם להם סוד האמת כמו יעקב מן עש : מעבור הארץ מיהאן אלכו מתחת גלגלי כי החדש היה אשר להם עד אשר הקרבת העומר בשנה עשר בנסן ואפי' למצות מצוה אשר מן החדש שאין מצוה עשה החדש את לא תעשה אלא עם כן הינה כתובה בזה : ומאין היה להם יען ומה שהיו תנאי גנים מוכרים להם : ומלת מעבור מוכח שהאז מן היען : כי אמרו כי נקרא עבור הדגן שהיו משנה טעברה ומשנה הבאה בקרא תבואה : ממחרת הפסח הוא ליל חמשה עשר בנסן וממנו כי הפסח קרב בארבע עשר : ומחציתו עם חמשה עשר וכן בחמשה עשר יום לחדש הראשון ומחרת הפסח יצאו בני ישראל : וישבת מן ומחרת ומחציתו ומחציתו

ומחציתו מחרת הארץ ויום פסק המזן כי לא היו צריכים שיהיו אכלו מעבור הארץ ומחציתו בנסן ויהיו חסידים אכלו גם מהמזן ולמחרת שהיו יום בנסן אחד שהיה יום העומר והחיותי בחדש מלאו הרבה מן החדש לאלול ואלו חסידים אכלו ארץ כמעט בשנת ההיא : ויהי בהיות יהושע ביריחו כי נסעו מן הגלגל אחד שמואלו עם הערלי ונעשו הפסח וכאז להם לדיחו ו וכשאוה וכו' את בני העיר והק' בה שלח מלאכיו להראות להיושע כדי לחזק ולבשרו ונרא' לו כדמיון אדם וחרבו שלוש בידו מורה על הגבורה ועל הכוח כמו שאמר לו כי שרית עם אלקי ועם אנשי ותוכל יוכן בא להיושע זה המלאך וחרבו שלוש בידו כדמיון בגור ומצא שאין להיושע רא' כתיבי ביד את ריחו ואת מלב נגן : ויאמר לא כלומר אכנסו כמו שאמר סבור שאני אש בא להלחם אבל אני מלאך ה' והוא שאמר שר צבא ה' צבא מעלה ומטה כמו שאמר על מיכאל המר הגדל : ולפי קדמותו ונחלתו נקדש המאס טרחה בו להיושע לפיכך אמר לו קדש הוא : עתה בחתי בעת שהראתינו מה שאין סן בבשר נדש זה להחי בלבבו כי מלאך הוא יום בו דרש כי בא להסחיד על ביטול תורה ועל שבטלו היו שבער תמי של בי הערבי אמר לו היושע על אזה מהן באת אתו לו עתה באתי כלומר על בטול תורה שאתם בטלי עדי עתה : מיד וילן יהושע בתוך העומק שלן בעומק של הל' ויש בו דרש אחד עתה באתי באתי עתה עני פעמי אני הוא שאתי בימי משה רבך שכ' הנה אכני שלח מלאך וראה אתיו ולא רצה שאלק' עמו שאמר לו להק' בה איני חסן אלא כך : מיד וישל יהושע על פני ארצה : ומסוגרת : סוגרת אנטה סוכה שלא יא' אדם מן העיר ומסוגרת שלא יכנס אדם בתוכה : אז כשל סוגרת ומסוגרת לרוב הסגרה כמו שאמר התרגו אחר כדמיון דפרולא ומתקפא בעברין דכחש : והוא פי' אף יצ' ואין בא' לית דנסיק מינה לאנשא קרבא ולית דעלל לונה למאכל בשלמא : ויאמר ה' אל יהושע המלאך הנרא' לו וה' נקרא בשם ה' השולח אתיו : וכן מצאנו במלאך שטרט לו לגרשון ויאמר ה' כי שמי בקרבן אמר' שמועו בן לקיש מלך ארצה ואתה שמועו עם כל המלאך ומלאך : גבורי החיל פי' אנשי רוחו ומלכה אעפ' שהם גבורי החיל נפתח בידך : הקוף את העיר נכתב ביד כמו אש היה בחיוב אעפ' שהיא בצרי וכן ותגיד לבני ישראל יגד דבר : בה תעשה ששת ימים : אין לשאל

ושבעה הכהנים ישאו שבעה שופרות חובלים ל לפני הארון וביום השביעי תסבו את העיר שבע פעמים והכהנים יתקעו בשופרות : והיה במשך בקרן חובל בשבעים את קול השופר ירעו כל העם תרועה גדולה ונפלה חומת העיר תחתיהו ועלו העם איש נגדו : ויקרא יהושע בן נון אל הכהנים ויאמר אלהם שאו את ארון הברית ושב ושבעה כהנים ישאו שבעה שופרות יובלים לפני ארון ידוח : ויאמר אל העם עברו וסבו את העיר והחלוץ יעבור לפני ארון ידוח : והיו כאמור והו יהושע אל העם ושבעה הכהנים נשאים שבעה ש שופרות חובלים לפני ארון ידוח עברו ותקעו ב שופרות וארון ברית ידוח הולך אחריהם : והח והחלוץ הולך לפני הכהנים תקעו השופרות וח והמאסף הולך אחרי הארון הולך ותקע בשופ בשופרות : ואת העם צוה יהושע לאמר לא תריעו ולא תשמיעו את קולכם ולא יצא מפיהם דבר ע עד יום אמרי אליכם הריעו והרעותם : ויסב ארון ידוח את העיר הקוף פעם אהת ויבאו המחנה ויל ירעו במחנה : ומשם יהושע בבקר וישאו הכה הכהנים את ארון ידוח : ושבעה הכהנים נשאים שבעה שופרות חובלים לפני ארון ידוח הולכים ח והמאסף הולך אחרי ארון ידוח הולך ותקע בשו בשופרות : ויסבו את העיר ביום השני פעם אחת וישבו המחנה כה עשו ששת ימים : והיו ביום ה השביעי וישבמו בעלות השחר ויסבו את העיר ב כמשפט הזה שבע פעמים רק ביום ההוא סבבו את העיר שבע פעמים : והיו בפעם השביעית תק תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל העם הריעו כי נתן ידוח לכם את העיר : והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה לידוח רק רחב חזונה ת תחיה חי' וכל אשר אתה בבית בי החבאתה את המלאכים אשר שלחנו :

אין לשאל לסכות הכורח טעם למה היתה הקפה זאת וטעם שבעה כהנים ושבעה שופרות ושבעה הקפות ו ושבעה ימים : וטעם הקפה בתרועה להבהיל העם א אשר בתוך העיר וכפול החומה תחתיה : למען ידעו כל עמי הארץ כי הכלהם לישראל לא בחרב וכחית ומס ומספר השבעה ידוע סודו אכל מכוני מדע וכן טבעה מזכחת ושבעה פרים ושבעה אלים והשביעי הוא הכב הכבחר בימים וכחדשים ופסחים : היוברים האלים וכדבריו ר"ל אמר ר' עקיבא כשהלכתי לכרכי הים ולערבי' היו קורין לדיכרא ויבלא במושך בהארץ התקויה : כשמעכם את קול השופ' כתוב בבית נקרי בכף (הענין) אחד ונפלה חומת העיר תחתיה יש לשאל בית רחב מה היה בחומה אם כאמר כי כפל וכפלה היא וביית אביה זה לא יתכן כי אם היה כס כזה היה מספר ארצו הכתוב ועוד ש שאמר בנאו בית האשה זוכה והנציחו מסר את האשה ונ וג' נראה כי היה הבית קי' ולא כפל : אבל הנראה בע בעיני כי לא כפלה חומת כל העיר אלא מה שהיה מן הח החומה את פני העיר כגד מחכה ישראל כפל ועל העם איש כגדו וביית רחב היה בחומה מן הצד האחר שלא כפל ויאמרו אל העם כתוב בניו ופירושו יהושע והעם נ והכהנים : וקרי בלא וי' ופירושו יהושע ויהי כאשר בכף : והחלוץ פירושו בני טעם כני נד וכני ראובן נחזי טעם המטה שבערו חלוצים לפני אהיה : והמאסף אמר בו התרגום טעמו דין לפי שהיה אחרין אבדגלים כמו ש' עליו מאסף לכל המחנות : הולך ותקוע א אינו אמר על המאסף שהיו תקועים אלא כמו שאמר התרגום וכפלה חלוצין ותקועין באפרייא ער יום אחרי חלוצים יום כמו עת' כמו יום בעקתי כלילה ואין צד צריך רק פירושו כמשמעו והוא יום השביעי : ויסב ארון ה' העיר פי' יהושע הסיב הארון את העיר הקוף פע פעם אחת ומה היה ביום ראשון נראשון ליומי האכני כך קבלו ר"ל כי ביום שביעי שנלכדה וריחו יום שבת היה ו נא' עפי שהרגו וארסו בשבת מי שזנה על השבת לשמור צוה לחלל שבת בכבישת וריחו : וכן באמר עירנת שהיו ישראל צרים עליהם : ויאמר בקבלה ער רדתה ואפי' בשבת וכמו שזנה ג' להעלות עלולת בשבת : וישבימו בעלות השחר כתב' בבית נקרי בכף : במשפט הזה טבע פעמים כמשפט שצנן בשבת ימים והיו טבע פעמים עם ההקפה הראשונה הזאת אל יום השביעי רק ביום ההו' עשו ויתר הקפות כי הקפות שבע פעמים והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה היא שלא תבנה עוד וכל אש אשר בה לא יהנה אדם מכל אשר בה : ונרא' כי הק' בה אמר לנו כי יהושע לא אמר דבר זה מלבן נא' עפי שלא זכר זה הכתב' ומצאנו כמותו רבי נאר'ל כי יהושע אמר דבר זה מעצמו ולא אמר לו הק' בה אמר' יהושע ירחוק כבונס תחלה לארץ ישר כנציא תינומ' כאשה הזאת שמשרש חלת' מתחל' עסת' : ונעוד אמר' יהושע בשבת לכדנו וריחו נא' עפי קדש הי' לכם כל מה שכתבנו פה יהיה קדש : שן קדש לה אז' לה יבא נא' עפ' כן הסכי' הק' בה על ידו שאלו חטא ישר וגם עברו בריתו נגן והוא אחד מג' דברים שגזר על של מטה והסכים הק' בה עמהם : כי החבאתה בשני סימני נקבה כמו

וען עכן את יהושע ואמר אמנה אנכי חטאתי ליהוה אלקי ישראל וכוונת עשתו : וראו בשלל אודת שגער אחת טובה ומאתים שקלים כסף ורשון זרב אחד חמשים שקלים משקלו ואחמדם ואקחם ותגם שמונים בארץ בתוך הא האחוזי והכסף תחתיה : וישלח יהושע מלאכים וירשו האחוזי והגנח שמונה באחוזי והכסף תחתיה : ויקחום מתוך האחוזי ויביאום אל יהושע ואל כל בני ישראל ויעקם לפני יהוה : ויקח יהושע את עכן בן זרח ואת חכסף ואת האדרת ואת לשון הזחב ואת בניו ואת כנותיו ואת שורו ואת חמרו ואת צאנו ואת אחלו ואת כל אשר לו וכל ישראל עמו ועלו אתם עמק עכור :

ויאמר יהושע מה עברתו יעכרך יהוה ביום הזה ודינמו אתו כל ישראל אבן וישרפו אתם באש וים ויסקלו אתם באבנים : ויקמו עליו גל אבנים גד גדול עד חיים הזה וישב יהוה מחרון אפו על בן ק קרא שם המקום ההוא עמק עכור עד היו הזה : ויאמר יהושע אל יהושע אל תירא ואל תחת קח עמך את כל עם המלחמה וקם עלה העיר ר ראה נתתי בידך את מלך העיר ואת עמו ואת עיר ואת ארצו : ועשית לעי המלכה כאשר עש עשית ליריחו ולמלכה רק שללה ובחמתה תבוז לבס שים לך אורב לעיר מאחריה : וקם יהושע וכל עם המלחמה לעלות העיר ויבחר יהושע של שלשים אלף איש גבורי החל וישראלם ליהוה : וי ויצו אתם לאמר ראו אתם ארבים לעיר מאחרי העיר אל תרחיקו מן העיר מאד והייתם כלכם נ נבונים :

לבס : לפני ה' ויעמידם לפני ה' כדו שיהיו אחת כל ישראל וירעו כח החרם וזהו מן המורה מן החרם ירו' און ויעקם כח יהושע וחכסף און רבונם של עולם על אלו תפל ריבה של סנהדי : את עכן בן זרח סקד אותו לכדי אבני לקבר כי דיה היה ראש משפחה : ויעלו אחת עמק עכור היה לו לומר ויריחו : אבל כראה כי היה הר בין המורה וכן העמק ויאמר ועלו כנגד ההר ועל הדך הזה וירד הסלע : וירגמו ויאחז אחרי וישרפו ואחר ויסקלו וכפי אחני אזי ל כי דינם היה כשריפה כמו שפך באש אותו וחת לשריפה היו רוממים ומשליכים עליו אבנים ומיזב כעמם עליו וכשהת צעמו עכור שרפו אותו ואת כל אשר לו ואח כך ויסקלו אותו באבנים כסוס באבנים והם שריפים ואח כך הקימו עליו גל אבנים גדול להאית לאות ירו' שירשו וירצו אותו אכן הוא לבד וישרפו אחת באש כמחונן הכתוב מדבר סכך כאשר לו חשי הגבור הנלכד בחרם ישרף באש אותו ואת כל אשר לו אכ מה תל וירגמו אותו לפי שבכתוב ונב והציאו וירצו ויהיו נקבלו על חילגל שבת וכשרף ש סמו על חידים ומניין שכתוב כלבד ויריחו ש : ויהי בניס השבעי וקבלו הו השבעי למי השבע כמון סכתבנו : כאשר עשת ליריחו ולמלכה כי הכל הרצו לפי חרב : ושרפו העיר : תבוז קלומו ואת לא ת תקה חרם כמו ויריחו אבל תבוז אותה לבס לכרכסם של אצר לה :

והשני כדו שיהיו בני ישראל כגורל או בקליטת הארץ וי ויראמר כי אחת הוא : וכן אמר רבותינו אל שאמר עכן ליה ליהושע יהושע כגורל איתיה כח עליו איתיה ולא עזר הסהן ס שטי גרולי הדור אס אזי משיל עליוכס על אחר חכס הוא נספל : אמר לו יהושע לעכב בבקשה ויחך אל תוציא ל לבז על הגרלות כי עתידה ארץ ישראל לחלק בגורל : וכוונת עשתו : עשתיו פי לשמך וירא כשלל ורבני ול דדשו כי מעל עכן בשלמה חמית סנים בימי משה ואחד בימי יהושע סכ כזאת וכזאת עמי עשיתו והתורה עתה על שלשתך ויא כארבע שלמה בימי משה חרמו על ככעבי מלך עירד וחרמו על סחוץ ועזוב ו וחרמו על מדין : וככעבי סכתוב וסכתוב : יתעריהם ובעמדין סכתוב הזה קדש לה : בסחיו ועזוב אף על פי ש סכתו בן כזנו לבני אי אשרם שלח הקדישו מן השלל לה : ואמר מפי מה לא נכנס בימי משה על טעבר בימי מ משה : מהס חרמו שלח עכס על הנספתיות עד טעברו יט ישראל את הידין : פי לא עכס בגלוי סכ הנספתיות לה : א חלקינו ומהס חרמו כי לא עכס על הנספתיות לעולם סכ עד עולם : ועכסו עכסו על הנספתיות בגלוי לפי שלח היו נספתיות שריו היו בו תדעוים כתי ונכונת :

אדרת סבער סגור סחוב סכעסע כככל הנקרא סבער וסבר רבא אדרת סבער ר סכעב ר סכעב ר יתקן און שרפרא ככללה ועוד כדברי רז' רב אמר איטיילא דמיילתא וסמואל און סככלא דרסרסיה : האחדל כשתי וייענות כמו והחתי העברך : והדמיים לו תחתיה תחת האדרת : וירצו האלהי טעס וירצו לשמוחה טעגלה עון המרס על מי היה וישראל נקיים ויש כתב טעס וירצו שלח ין וקדימו טבט יהודה וטולס מושס כדי להכדע הגרל : ט טמונה האדרת : לשון זהב אחד אל טבט זהב שמונה לל וירצו האלהי טעס וירצו לשמוחה טעגלה עון המרס על מי היה וישראל נקיים ויש כתב טעס וירצו שלח ין וקדימו טבט יהודה וטולס מושס כדי להכדע הגרל : ט טמונה האדרת : לשון זהב אחד אל טבט זהב שמונה לל

לבס : לפני ה' ויעמידם לפני ה' כדו שיהיו אחת כל ישראל וירעו כח החרם וזהו מן המורה מן החרם ירו' און ויעקם כח יהושע וחכסף און רבונם של עולם על אלו תפל ריבה של סנהדי : את עכן בן זרח סקד אותו לכדי אבני לקבר כי דיה היה ראש משפחה : ויעלו אחת עמק עכור היה לו לומר ויריחו : אבל כראה כי היה הר בין המורה וכן העמק ויאמר ועלו כנגד ההר ועל הדך הזה וירד הסלע : וירגמו ויאחז אחרי וישרפו ואחר ויסקלו וכפי אחני אזי ל כי דינם היה כשריפה כמו שפך באש אותו וחת לשריפה היו רוממים ומשליכים עליו אבנים ומיזב כעמם עליו וכשהת צעמו עכור שרפו אותו ואת כל אשר לו ואח כך ויסקלו אותו באבנים כסוס באבנים והם שריפים ואח כך הקימו עליו גל אבנים גדול להאית לאות ירו' שירשו וירצו אותו אכן הוא לבד וישרפו אחת באש כמחונן הכתוב מדבר סכך כאשר לו חשי הגבור הנלכד בחרם ישרף באש אותו ואת כל אשר לו אכ מה תל וירגמו אותו לפי שבכתוב ונב והציאו וירצו ויהיו נקבלו על חילגל שבת וכשרף ש סמו על חידים ומניין שכתוב כלבד ויריחו ש : ויהי בניס השבעי וקבלו הו השבעי למי השבע כמון סכתבנו : כאשר עשת ליריחו ולמלכה כי הכל הרצו לפי חרב : ושרפו העיר : תבוז קלומו ואת לא ת תקה חרם כמו ויריחו אבל תבוז אותה לבס לכרכסם של אצר לה :

ואני וכל העם אשר אתי נקרב אל העיר והיה כי ויצאו לקראתנו כאשר בראשונה ונסגנו לפניהם : ויצאו אחרינו עד התיקנו אתם מן העיר כי יאמרו נסים לפנינו כאשר בראשונה ונסגנו לפניהם : ואתם תקמו מאחריכם וחורשתם את העיר ונתנה יהוה אלקיכם בידכם : והיה כתפושכם את העיר תציתו את העיר באש כדבר יהוה תעשו ראו צויתי אתכם וישלחם יהושע וילבאו אל הכוארב וישבו בין ביתאל ובין העיר מים לעי וירד יהושע בלידה החו בתוך העם : וישכם יהושע בבקר ויפקד את העם ויעל הוא וקני ישראל לפני העם העי : וכל העם המלחמה אשר אתו עלו וישו ויבאו נגד ה העיר וחנו מצפון לעי והגויא בינו ובין העי : ויקח בחמשת אלפים איש וישם אתם ארב בין ביתאל ובין העיר מים לעיר : ושימו העם את כל המזונה אשר מצפו לעיר ואת עקבו מים לעיר וירד יהושע בלידה החו בתוך העמק ויהו כראות מלך העיר ויבחרו וישבימו ויצאו אנשי העיר לקראת ישראל למלחמה הוא וכל עמו למועד לפני הערבה ויה והוא לא ידע כי ארב לו מאחרי העיר : וינגעו יה ויהושע וכל ישראל לפנייהם וינסו דרך המדבר : ויזעקו כל העם אשר בעיר לרדוף אחריהם ויר וירדפו אחרי יהושע וינתקו מן העיר : ולא נשאר איש בעי וביתאל אשר לא יצאו אחרי ישראל ויע ויעזבו את העיר פתחה וירדפו אחרי ישראל :

ויאמר יהוה אל יהושע נטח בכידן אשר בידך אל העי כי בידך אתנה ויש יהושע בכידן אשר בידו אל העיר : והארב קס מ מזחה במקומו וירצו בנשותו וירצו ויבאו העיר ויל וילכדוה וימחרו ויציתו את העיר באש ויפנו אנשי העיר אחריה ויראו והגה עלה עשן העיר השמימה ולא היה בהם ידיים לנזם ונהנה וזעם הנס ה המדבר נהפך אל חרדף : ויהושע וכל ישראל ר ראו כי לכד הארב את העיר וכי עלה עשן העיר וישבו ויכו את אנשי העי : ואלה יצאו מן העיר לק לקראתם ויהיו לישראל בתוך אלה מזוה ואלה מזוה ויכו אתם עד בלתי השאיר להם שריד נפ ופליט : ואת מלך העי תפשו חיו ויקריבו אתו אל יהושע : ויהי כבלות ישראל להרג את כל ישיבי העיר בשדה במדבר א אשר רדפום בו ויפלו כלם לפי חרב עד תמום וי וישבו כל ישראל העי ויכו אתה לפי חרב : ויהי

ירדסס איתס : בשדה כשדה סולל מקוס זיע העבוד ומקוס המרעה גם כן לפיכך שירס במדבר אשר רדפס בני : וכח

התקינו שרשו כתיק לל עד סנתקן איתס מן העיר כרדסס אחרינו : כתפושכם ככף וירשתס את העיר : איתו סככי העיר תגרשום ותכלסו : ואתם תקומו מהאורב סס כמו המארב וכמוהו סס כזה המטקל מלרע יואת היתיר החרמנו ויעשו שורק : כדבר ה תעשו שריו הוא חזל לו כאשר עשית ליריחו ולמלכה יורישו ערסה באש רחזו צויתו איתס כלומו ס עתיו זרויס : וירד יהושע בלידה החו בתוך העס ב'אמצע המזנה לן בלידה כדי לזרוס כלס להסכי בכוקר ולערך המלחמה וישקר הסגנח בהס נכתן עיכוי עליהס אף הס מוככס למלחמה : וכל העס המלחמה חסר הנסמך וימספסו העס עס המלחמו כמו הארון הברית : ויקח כחמשת אלפים איש סהיז גס כן ארב חולי : סס איתס סמוך לעיר ויתפ מן הר'אסנוס : וישיומו האורב והמזנה סמו ע עצמס וקדכו לעיר יותיר ממה סהיו וכן אונ' במלחמת בן הדר על שמרנן ויאמר סימו וישיומו על הע העיר : ואת עקבו כתרנ' וית כמניה כלמון ומארבן מן ויעקביו כי המארב היא ערמה : וירד יהושע בלידה החו בתוך העמק הלך הוא ואחריס עמו בתוך העמק שהמזנה סס לראות סמרי המזנה א אס הס עריס אז ישטס סן ויבוא אכסי העי עליהס פת פתאים וחכום : לבווער לכתרו ומכח דמיתקן ליה כלומ סהסין המלך ואמר בשעה פלוגי כהיה כלנו מוככס לכחת למלחמה : לפני הערבה לפני המישור אשר היה את פני העיר : וינגעו הרצו עצמס כנזעים וכסס לפנייהס ונגס היו כנזעים כי אי אפשר סהיו נסס לפנייהס שלח היו כנ כנזעים בהס יאללו לא היו כנזעים אלא מראס עצמן כנזעים לכך היה און ויתכנעו מוכנון התפעל כי כן יו משפטו : דרך המדבר מקוס מרעה הבהמות נקרא מדבר בין סמוך לעיר בין רחוק לעיר לפיכך אמר וירעו ככטוס כדכרס כעוד בתוך הדברו : והוא מתעורר וינהג ודבר לפי טהרועה טהרס עס המזנה : ויעקו כתקכצו לרדו אחריהס ולפי סהקבוץ ולסוס העס הוא על ידי זנקה לפיכך כומר כלסון הזה : אשר בעיר סן סתי וקרי בעי והכתוב מורה סנועקו כל הנשארס בעיר לרדוף אחריהס והקרי מורה אשר בעי ונבולה וכן כתוב ולא כ כשאר איש בעי וכביתאל : בכידן כתרנו בר ברמחא : ידיס מקוס כמו רועות על ידיהס אז כח כתרנו חילא : אל הרודף ישראל סהיו נסס אל המדבר כהסך אל אכסי העי סהיו ירדסס איתס : בשדה כשדה סולל מקוס זיע העבוד ומקוס המרעה גם כן לפיכך שירס במדבר אשר רדפס בני :

ירדסס איתס : בשדה כשדה סולל מקוס זיע העבוד ומקוס המרעה גם כן לפיכך שירס במדבר אשר רדפס בני : וכח

וכבא השמש כמו שכתוב לא תלין נבלתו על העץ ועל כל נקלה בארץ ישראל מצות הכתוב :

אז יבנה אז כספברו את הירדן ואין מקום ומאחר בתורה כי כך כתוב בספר תורת משה וזהו כי אם אחר תעברו את הירדן ונגזרתי עליהם לך אבנים גדולות ושרת אותם בשיר ובכיתים ומזבח נגז' ואז הות היתרו הכמות כל זמן שהיו בגלגל וכן אמר רז"ל כי ביום עברו את הירדן ובאו להר גריזים ולהר עיבל והביאו את האבנים ושדו בשיר וכתבו עליהם את כל דברי התורה וכן מזבח ועליו עולות ושלמים ואכלו ושתינו וברכו והללו וקפלו את האבנים ולגז' (ואמרין אין הכמה כתיבת אלף על ידי נביא שכ' אז יבנה יושע ומלתי יבנה עתיד במקום עבר ויבא זה עם קשר מלתי אז בהרבה מן מקומי כמו אז ימי משה אז ישר ישראל אז יבדיל משה אז ידבר יושע אז יבנה שלמה אז תבא אה אז קהל שלמה את משנה תורת משה מן ונכתב לבטח אף על פי שאינו משרשו ופירושו טעם התורה ופירושה על דרך הכלל וכתב רבי' כעדיה אל כי כתבו ב כהן מספר המצות כמו שכתוב בהלכות גדולות ובא ובאחריתו ופה אמר כי לא יתכן שכתבו ב כהן רק הצור' דרך כלל ונחלקו רז"ל מהן אמרו על גב אבנים כתבות ואח' קד' שתי אותם בשיר ומזה אמר מתחלה שתי את האבנים בשיר וכתבו התורה על גבי השיר ואמרין כי ב בטבעים לשון כתבו אותם דברי תורה שכ' בתורה באר היטב כדי שיוכחו אותם כל עם ולשון שראו אותם :

חציו שעה שבטו עלו להר גריזים שמעון ולוי ויהודה ויששכר ונפתלי וזבולון ונפתלי והשטנים הלויים והארזי עמדיים למטה השטנים מקיפים את הארץ והלויים מקיפים את ההרים וישראל מזה ומה השטנים פניהם כלפי הר גריזים ושתחו בברכה שכ' לברך את העם וישראל בראשונה : וכן הוא מפורש בתורה את הברכה על הר גריזים ואת הקללה על הר עיבל : והיה אם שמוע תחלה ואח' כך והיה אם לא שמוע ושתחו אחר הארץ ונגז' ואלו ואלו עוני' אמן עד שגומרי' כסדר הזה בברכו וקללו' כך סדרו רז"ל הקשו ואמרין היא' אנו אמרין כי הלויים היו למטה והרי היו למעלה שהרי היה אחד מן השטנים שבטו שהיו בהר גריזים ופירושו כי זקני סהונה ולוייה למטה והאחר למעלה ומזה אמר כל הראוי לשרות למטה והאחר למעלה : והחציו כמות האלהי וכמו הערך והדמיון להם שכ' בשתי ריעות ורז"ל דרשו כי באת' ה' למעט כי מע' החצי של הר עיבל מהה' ז' של הר גריזים ואף על פי שלוי למטה מפני שהיה יוסף עמיהם שכ' בהם ואכזי עם רב ונגז' ומה שאמר אל מול הר גריזים אל מול הר עיבל שלא עמדו על ההר אלא בטעם ההר ובהר גריזים ובהר עיבל יש מחל מחלוקת בדברי רז"ל הלא המה בעבר הירדן ומעבר הירדן ואילך דברי ר' יהודה אחרי דרך מבוא השמש מקום שחמה זורחת אבל חלונ' מורה ונאמר להלן ויעבור אברם בארץ עד מקום שכ' עד אלון מורה מה אלון האמור להלן שכ' אף אלון מורה האמור כאן שכ' וזהו הר גריזים והר עיבל שכ' הכותיים : הלא המה מעבר הירדן סמוך לירדן דרך מבוא השמש מקום שהחמה שוקעת בארץ הכנעני והלא אכה אלא ארץ חוי היטב בערבה והלא בין הרים ובקעת חוי יושבים מול הגלגל והלא לא ראו את הגלגל ונגז' וכיזשלת' ל לדברי ר' אליעזר מהו הר גריזים והר עיבל שתי גבשושיות היו עומד' לאחד קראו הר גריזים ולאחד קראו הר עיבל וא' ואחר כן הכרסה והקללה היא שאמתי ברוך הארץ ואמרין והיה אם שמוע תשמוע : והיה אם לא תשמוע :

וזהו כל הנפלים ביום ההוא מאיש ועד אשה ש שנים עשר אלף כל אנשי העני והיושע לא השיב ידו אשר נטח בכידון עד אשר החריס את כל יש ישיבי העני : רק תבזכה ושלל העיר החיא בזו ל להם בני ישראל כדבר ידוע אשר צוה את יושע : וישרוף יושע את העני ושימה תל עולם שממה עד היום הזה : ואת מרד' העני תלה על העץ עד עת הערב וכבא השמש צוה יושע וירידו את נבלתו מן העץ ושילכו אתה אל פתח שער הע העיר ויקימו עליו גל אבנים גדול עד היום הזה :

אז יבנה יושע מזבח ליהוה אלקי ישראל בחר עיבל : כאשר צוה משה עבד ידוע אל בני ישראל בכתוב בספר ת תורת משה מזבח אבנים שלמות אשר לא הנוף עליון ברזל ועליו עליו עלות ליהוה ויזבחו שלם שלמים : וכתב שם על האבנים את משנה הו תורת משה אשר כתב לפני בני ישראל : וכל יש ישראל וזקניו ושטרים ושפטיו עומדים מזה ומזוה לארון נגד הכהנים הלויים נשאי ארון ברי ידוע כגר כאזרח חציו אל מול הר גריזים והחציו אל מול הר עיבל כאשר צוה משה עבד ידוע ל לברך את העם ישראל בראשון : ואחריו כן קרא את כל דברי התורה הברכה והקללה ככל הב הכתוב בספר התורה : לא היה

לא היה דבר מכל אשר צוה משה אשר לא קר קרא יושע נגד כל קהל ישראל והנשים והטף והגר ההלך בקרבם : והיו כשמעו כל המולאבים אשר בעבר הירדן בהר ו ובשפלה ובכל חף הים הגדול אל מול הגלגל ה החתי והאמרי והכנעני והפריזי החוי והיבוסי : ו ויתקבצו יחד להלחם עם יושע ועם ישראל פה אחד : וישביגבעון שמעו את אשר עשה יושע ל ליריחו ולעי : ויעשו גם המה בערמה וילכו ויצט ויצטו ויקחו שקים בלים להמריחם ונאדת יין בלים ומבקעי' ומצוררי' : ונעולות בלות ובטלאות ברגליהם ושלמות בלות עליהם וכל להם צדם יבש היה ונקדים : וילכו אל יושע אל המוחנה ה הגלגל ויאמרו אליו ואל איש ישראל מארץ רח רחקה באנו ועתה כרתו לנו ברית : ויאמרו איש ישראל אל החוי אולי בקרבי אתה יושב ואיך אב אכרת לך ברית : ויאמרו אל יושע עבדי' אנהנו ויאמר אליהם יושע מו אתם ומואק תבאו : ויא ויאמרו אליו מארץ רחקה מאד באו עבדי' לשם ידוע אלהיך כי שמענו שמעו ואת כל אשר עשה במצרים : ואת כל

לא היה דבר מכל אשר צוה משה אשר לא קר קרא יושע נגד כל קהל ישראל והנשים והטף והגר ההלך בקרבם : והיו כשמעו כל המולאבים אשר בעבר הירדן בהר ו ובשפלה ובכל חף הים הגדול אל מול הגלגל ה החתי והאמרי והכנעני והפריזי החוי והיבוסי : ו ויתקבצו יחד להלחם עם יושע ועם ישראל פה אחד : וישביגבעון שמעו את אשר עשה יושע ל ליריחו ולעי : ויעשו גם המה בערמה וילכו ויצט ויצטו ויקחו שקים בלים להמריחם ונאדת יין בלים ומבקעי' ומצוררי' : ונעולות בלות ובטלאות ברגליהם ושלמות בלות עליהם וכל להם צדם יבש היה ונקדים : וילכו אל יושע אל המוחנה ה הגלגל ויאמרו אליו ואל איש ישראל מארץ רח רחקה באנו ועתה כרתו לנו ברית : ויאמרו איש ישראל אל החוי אולי בקרבי אתה יושב ואיך אב אכרת לך ברית : ויאמרו אל יושע עבדי' אנהנו ויאמר אליהם יושע מו אתם ומואק תבאו : ויא ויאמרו אליו מארץ רחקה מאד באו עבדי' לשם ידוע אלהיך כי שמענו שמעו ואת כל אשר עשה במצרים : ואת כל

ומלאכים באים מארץ רחוקה : ומן התמיה שתרנג איתנו ומתן כמו בלתי אחרת מן כדה שתרנג איתן : ונקרים תי' כסני וכדברי רבותינו אל פת הבאה בכסני' : עושין אותה בענין יבוסים וכוססין איתן בבית המשתה ועוד מפרשין אותה מענין נקוד וטלוא כלומ' מעופש היה והלחם המעופש הוא נקודים כי יב בעפוש הלחם אחס ויתקן ומאחר נקודים נקודים : ויאמרו כן כתוב וקרי ואמרין והכתוב על הפרט וקרי על הכלל כמו שאמר איש ישראל אל החוי מבני חוי היו גבעון ושאר הערים הסמוכים להם שהיו בזאת העצה ובדרש מה הוא החוי וכי יחיים היו אלא שעשו מעשה הויא' פי' כחש' כלומ' שרמו את ישראל כמו שהנחש רמה את חנה אולי בקרבי א איתה יושב : שאם היו יודעים שהם מארץ כנען היו אמרין לברית להם ברית שכ' לא תכרות להם ברית והברית הוא ש שהיו בשלום עמם ולא יהיו עבדים להם ומקבלי' מצותם וזה אשרה תורה ואף על פי שכולם הם היו משלמים היו מן מקבלים אותם כמו שכתוב לא הייתה עיר אשר השלימה אל בני ישראל בלתי החוי ומשבי גבעון : ומכלל האם השלימה היו מקבלים אותם כן הוא אבל בתכאוי שוכרותיו עז' מארצם ושקבלו עליהם שבע מצות שהזוהר בהם אדם הראשון כמו שאמר הכתוב שן ימטיאו אותך לי : משמע כל זמן שהם בחטא ואיך מקיימין שבע מצות שחייבין בהם בני נח אסור ל להחיים לשבת בארץ אבל מצוה להחיותם ושלא להחיות מהם כל נשמה : ואם היו משלמין ועוקרין עז' ומקבלים שבע מצות נרדק שהיו למם ויהיו עבדים לישראל וככבאים תחת ידוהם כמו שהוא אומר יהיו לך למם ועבדך וכן אמר בשלמה מלך ישראל כל העם הנותר מן האמורי החתי והפריזי החוי והיבוסי : ויעלם שלמה למם עובד עד היום הזה : אם כן מ מה בין שאר אומות לשבעה עומות : יש בניהם זה הדבר כי שאר האומות הם היו עושין מלחמה ולא רצו להשלים היו הורגם כל זכר בהם והנשים והטף היו בוזים להם ומחיים אותם לעבדים אבל בשבע אומות אס לא רצו להשלים ה היה מצוה שלא להחיות כל נשמה שכ' רק מהעמים ונגז' לא תחיה כל נשמה ולכל האומות קראים להם לשלום תחלה שכ' וקראת אליה לשלום : ואם שבע אומות בכלל חזן מעמון ומואב שכ' לא תדרוש שלומם וטובתם : אם כן אחר שהשלמין יושבי גבעון למת היו הורגים אותם בני ישראל לולי השבועה לפי שהטעם איתם וכרתו להם ברית בטענות והיה ברין ל להרגם אם לא היה בדבר הלול השם ומפני השבועה כי רבים ישמעו השבועה ולא ישמעו הטענות ובעת השבועה לא ה חסרתי תכאוי בשבועה ולפי

ואת כל אשר עשה לשני מלכי האמרי אשר בע
בעבר הדרך לסיחוק מלך חשבון ולעוג מלך ה
חבשן אשר בעשתרות: ויאמרו אלינו וקנינו וכל
ישבי ארצנו לאמר קחו בידכם צדה לדרך ולבו
לקראתם ואמרתם אליהם עברית אנחנו ועתה
כרתו לנו ברית: זה לחמינו חס הצמידנו אתו. מ
מבתינו ביום צאתנו ללכת אליכם ועתה הגה י
יבש והיה נקדים: ואלה נאדת חיק אשר מלאנו
חדשים וזנה התבקעו ואלה שלמתנו ונעלנו. כ
כלו מרוב הדרך מאד: ויקחו האנשים מצידם
ואת פי ידוח לא שאלו: ויעש להם יחושע שלום ו
ויכרות להם ברית לחיתם וישבעו להם נשיאי ה
העדה: ויהי מקצה שלשת ימים אחרי אשר כר
כרתו להם ברית וישמעו כי קרבים הם אליו ובק
ובקרבו הם ישיבים: ויסעו בני ישראל ויבאו אל
עריהם ביום השלישי ועריהם גבעון וחבפרחוב
ובארות וקרית יערים: ואלה הכוס בני ישראל כי נ
נשבעו להם נשיאי העדה בידוה אליו ישראל וי
ולנו כל העדה על הנשיאים: ויאמרו כל הנ
הנשיאים אל כל העדה אנחנו נשבענו להם כי
בידוה אלהי ישראל ועתה לא נבול לנגע בהם:
זאת נעשה להם ותחיה אתם ולא יהיה עלינו קצ
קצף על השבועה אשר נשבענו להם: ויאמרו ו
אלוהים הנשיאים יחיו ויהיו חטבי עצים ושאבי מ
מים לכל העדה כאשר דברו להם הנשיאים: וי
וקרא להם יחושע וידבר אליהם לאמר למה ר
רמיים אתנו לאמר רחוקים אנחנו מכם מאד ו
ואתם בקרבו עשבים: ועתה ארורים אתם ולא
יכרת מכם עבד חטבי עצים ושאבי מים לבית א
אלקי: ויענו את יחושע ויאמרו כי הגד הגד לעב
לעבדיך את אשר צוה ידוה אלהיך את משה ע
עבדו לתת לכם את כל הארץ ולהשמיד את כל
יושבי הארץ מפניכם ונירא מאד לנפשתינו מפ
מפניכם ונעשה את הדבר הזה: ועתה הענו בידך
בשוב וכישר בעיניך לעשות לנו עשה:

ושאבי מים: והמקרא לחז דרך קרה ואמר והיו בפתח הדרך לשון עבר והיו כאשר דברתם להם הנשיאים וזה מעיד כי
כן אמרו להם הנשיאים ומה שאמרתם לכל העדה: ויהושע אמר להם לבית אלקי: הא כיצד כל זמן שהיה העדה במחנה
עד שלא נחלקה הארץ הן חטבי עצים ושאבי מים לעדה אבל לאחר שחלקה הארץ והיה ישראל איש בעירו ובחלקו כ
שאלו הם חטבי עצים ושאבי מים לבית אלקיס בגבל ובשילה ובנוב ובגבעון ובבית ענלמים כמו שאמר אל ה
המקום אשר יבחר: ואמר רזל כי כיון שנתתם יחושע חטבי עצים ושאבי מים גזר עליהם שלא יבואו בקהל כלום שלא
יתחננו ישראל בהם ותלה אסורן בזמן שבית המקדש קיים שהרי אין לבית אלקי משאע כל זמן שבית אלקיס קיים בא
דוד וגזר עליהם לעולם: וכן כתוב בספר עזרא וזן הנתונים שנתן דוד והשירים לנבוכדנצר הלויים ונעשה את הדבר הזה
כצרי שלא כמנהג וכבר כתבנו הדומים לו בספר משלל: ועתה הגנו בידך קל ובטוח הגנו הראשונה יחזתי צדק
כל מלכי יושלים הן נקראו בזמן ההוא מלכי צדק או אדוני

ועש להם כן ויצל אתם מיד בני ישראל ולא הר
צרגום: ויתנם יחושע ביום ההוא חטבי עצים וש
ושאבי מים לעדה ולמזבח ידוה עד היום הזה א
אל המקום אשר יבחר: ויהי
כשמע אדני צדק מלך ירושלם כי לבד יחושע
את העי וחריומה כאשר עשה ליריחו ולמלכה כ
כן עשה לעי ולמלכה וכי השלימו וישיבו גבעו את
ישראל ויהיו בקרבם: וייראו מאד כי עיר גדולה
גבעון כאחת ערי הממלכה וכי היא גדולה מן ה
העי וכד אנשיה גברים: וישלח אדני צדק מלך
ירושלם אל הוהם מלך חברון ואל פראם מלך
ירמות ואל יפיע מלך רביש ואל דביר מלך עגלו
לאמר ועלו אלי ועזרוני ונכח את גבעון כי דש
השלימה את יחושע ואת בני ישראל: ויאספו הם
וכל מוחניהם ויחזו על גבעון וילחמו עליה: ויאס
ויאספו ועלו חמשת מלכי האמרי מלך ירושלם
מלך חברון מלך ירמות מלך רביש מלך עגלו
הם וכל מוחניהם ויחזו על גבעון וילחמו עליה:
וישלחו אנשי גבעון אל ירושע אל המחנה חגל
הגלגלה לאמר אל תרף ידך מעבדיך עלה א
אלינו מחרה והשיע לנו ועזרונו כי נקבצו אלינו
כל מלכי האמרי וישיבו החר: ויעל יחושע מן הג
הגלגלה הוא וכל עם המלחמה עמו וכל גבורי ה
החיל: ויאמר ידוה אל יחושע
אל תירא מהם כי בידך נתתם ולא יעמד איש
מהם בפניך: ויבאו אליהם יחושע פתאם כל הל
הלילה עלה מן הגלגל: ויחמם ידוה לפני ישראל
ויכס מכה גדולה בגבעון וירדפם דרך בעולה בית
חורון ויכס עד עזקה ועד מקדה: ויהי בנסם מפ
מפני ישראל הם כמרוד בית חורון וידוה השלך
עליהם אבנים גדלות מן השמים עד עזקה ומתו
רבים אשר מתו באבני הכרד מאשר הרג בני י
ישראל בחרב:
ויהושע לידוה ביום תת ידוה את האמרי לפני בני
ישראל ואמר לעיני ישראל שמש בגבעון דום ו
ירח בעמק אילן: וידם השמש וירח עכוד עד י
יקם גוי איביו הלא היא כתובה על ספר הישר וי
ועמד השמש בחצי השמים ולא אץ לבא ביום
תמים: ולא היה ביום ההוא לפניו ואחריו לשמע
ידוה בקול איש כי ידוה גלחם לישראל:
ויהי

או יחזתי צדק כמו סכ ומלכי צדק מלך שלם: ועלם הוא
ירושלים שהיא מקום צדק וכן הוא אמר ויהי בשלם סכ
בידו שלם: או ידבר והשעתי כן סכ והשע
ויתכן כי אחר התפילה הייתה השירה והשירה ל
לא הזכירה או השירה היא וידם השמש והתפילה היא וי
ואז לעיני ישראל שמש בגבעון דום: וכן זכר אותה כ
כדדס זו השירה במניין עשר שירות: ולעון ידבר מורה
על שירה לא על תפילה כמו וידבר דוד את דברו השירה
ויאמר בתפילתו לעיני ישראל שמש בגבעון דום: כלומר
השלא הזה ויראה היום לעיני ישראל אז לעיני ישראל דבק
עם ויאמר כלומי התפילה הזאת אמרה בקול רם לפני י
ישראל ופי דום המתן כמו דומנו עד הגיענו אלכם כל
כלומר שיעמוד בגבל השמש במקומה ולא ירוץ כמשתטט
וירח בעמק אילן: ולירח אמר גם כן שיעמוד בעמק איל
אילן ואף על פי שבגבעון היה בגבול בנימין ואילן בג
בגבול דן וידוה כי רדפו אותם והכוס מגבעון עד אילן
ובגבעון היה חצי היום כשהתפלל שיעמוד השמש והאל
שמש בקול כמו שאמר ויעמוד השמש בחצי השמים: וע
ועמד עד שיעור שפי עמידתו ומדועתו היה כיום תמי
והוא היום הארוך שבטענה והוא יום תקופת תמוז וכאשר
השמש היו בעמק אילן והאיר הירח והיה הירח אז מן ה
הדומ בתחלת החדש או בשלישיתו והתפלל עליו שיעמד
הירח לאחד להם עד שתכלה תקומתם בארציהם וכן ה
היה כמו שאמר וירח עמד עד יקום בני איוב: וזאת השל
השלימה כתוב על ספר הישר והוא ספר תורת משה והוא
מה שאמר הק"ה יתנגד כל עמך אעשה ככלאית וגו' כמו
שפיר אף על פי שני ארצות אמר לו בפסוק ההוא קרית פני
משה והוא מה שאמר כי נירא הוא אשר אני עשה עמך:
ועמידת השמש להושע והוא מה שאמר נגד כל עמך אע
אעשה ככלאית: ונתן לך אות קדוה להאמין באות רחוק
וכדדס שלמים ושש שעות עמדו השמש והירח כיצד היו
המלחמה היה בערב שבת וכתוירא יחושע שלא יחללו את
השבת ופשוט ידיו למעלה שיעמוד השמש ביום השמישי ש
שיעור יום שבת והירח כשיעור לילי שבת ומזל שבת:
והס לו שעות: עד יקום בני איוב: כמו מאובות
וכן השמרו לכם עלות בהר: ולא היה כיו ההוא
ואף על פי שהיה טוב השמש אחריתית לחזקוהו האותה ה
התא לאות ולמעשה נתכן השם

וישב יחושע וכל ישראל עמו אל
המחנה הגלגלה: וינסו חמשת המלכים האלה ויחבאו במערה במקדה: ויגד ליחושע לאמר נמצאו
חמשת המלכים נחבאים במערה במקדה: ויאמר יחושע גלו אבני גדלו על פי המערה והפקדו עליה
אנשים לשמורם: ואתם אל תעמדו רדפו אחרי איביכם וונבתם אתם אל תתנום לבא אל עריהם כי נת
נתנם ידוה אל קיכם בידכם: ויהי

ויהי כבדת יחזש ובני ישראל להכתם מכה גד
 גדלה מאד עד תבום וחשודים שרדו מזהם ויב
 ויבאו אל ערי המבצר: וישבו כל העם אל הכוח
 הכוחה אל יחזש במקרה בטחם לא הרץ לבני
 ישראל לאיש את לשונו: ויאמר יחזש פתחו את
 פי המערה ויחזשאו אלי את חמסת המלכים הא
 חאלה מן המערה: ויעשו כן ויחזשאו אליו את ח
 חמסת המלכים חאלה מן המערה את מלך י
 יחזשאל את מלך חברון את מלך ירמות את מ
 מלך לביש את מלך עגלון: ויהי כהחזשאו את ח
 חמסת המלכים חאלה אל יחזשע ויקרא יחזשע
 אל כל איש ישראל ויאמר אל קצוני אנשי חמול
 המלחמה חזרו אתו קרבו שימו את רגליכם ע
 על צוארי המלכים חאלה ויקרבו ושימו את רג
 רגליהם על צואריהם: ויאמר אליהם יחזשע אל
 תיראו ואל תחתו חוקו ואמרו כי ככה יעש יחזש
 לכל איביכם אשר אתם נלחמים אתם: ויחזש
 יחזשע אחרי כן וימיתם ויתלם על חמשה עצים
 ויחזו תלמים על העצים עד הערב: ויהי דעת בא
 השמש צה יחזשע ויורידום מעל העצים וישלכו
 אל המערה אשר נחבאו שם ושימו אבנים גד
 גדלת על פי המערה עד עצם היום הזה:
 ואת מקרה לבד יחזשע
 ביזם חזוה ויכה לפי חרב ואת מלכה החרים א
 אתה ואת כל הנפש אשר בה לא השאיר שריד
 ויעש למלך מקרה כאשר עשה למלך ירמיהו:
 ויעבר יחזשע וכל
 ישראל עמו ממקרה לבנה וילחם על לבנה: ויתן
 יחזשגם אותה ביד ישראל ואת מלכה ויכה לפי
 חרב ואת כל הנפש אשר בה לא השאיר בה שר
 שריד ויעש למלכה כאשר עשה למלך ירמיהו:
 ויעבור יחזשע וכל ישראל עמו
 מלכנה לבישה ויחזן עליה וילחם בה: ויתן יחזש
 את לביש ביד ישראל וילכדה ביום השני ויכה ל
 לפי חרב ואת כל הנפש אשר בה ככל אשר עשה
 ללבנה:
 אז עלה חורם
 מלך גזר לעזור את לביש ויכחו יחזשע ואת עמו
 עד בלתי השאיר לו שריד:
 ויעבור יחזשע וכל ישראל
 עמו מלכים עגלונה ויחזנו עליה וילחמו עליה:
 וילכדה ביזם חזוה ויכוה לפי חרב ואת כל הנ
 הנפש אשר בה ביזם חזוה החרים ככל אשר ע

עשה לביש:

ועל

ועל יחזשע וכל ישראל עמו מעגלונה חברונה ו
 וילכמו עליה: וילכדה ויכוה לפי חרב ואת מל
 מלכה ואת כל עריה ואת כל הנפש אשר בה
 לא השאיר שריד ככל אשר עשה לעגלון ויחרם
 אותה ואת כל הנפש אשר בה:
 וישב יחזשע וכל ישראל עמו דברת וילחם עליה:
 וילכדה ואת מלכה ואת כל עריה ויכוה לפי חרב
 ויחרמו את כל נפש אשר בה לא השאיר שריד
 כאשר עשה לחברון כן עשה לדברת ולמלכה ו
 וכאשר עשה ללבנה ולמלכה: ויכה יחזשע את
 כל הארץ ההר והנגב והשפלה והאשדוד ואת כל
 מלכיהם לא השאיר שריד ואת כל הנשמות הח
 החרים כאשר צוה יהוה אלהי ישראל: ויכס
 יחזשע מקדש ברנע ועד עזה ואת כל ארץ גושן
 ועד גבעון: ואת כל המלכים חאלה ואת ארצם
 לבד יחזשע פעם אחת כי ידוה אל קו ישראל נל
 נלחם לישראל: וישב יחזשע וכל ישראל עמו אל
 המחנה הגלגלה: ויהי בשמוע יבין מלך
 חזן וישלח אל יואב מלך מרון ואל מלך שומרון
 ואל מלך אכשף: ואל המלכי אשר מצפון בהר
 ובערבה נגב כנרות ובשפלה ובנפות דור מים: ח
 הכנעני ממזרח ומים והאמורי והחתי והפריזי וה
 והיבסי בדר והחתי תחת הרמון בארץ המצפה:
 ויחזשע וכל מחנניהם עמו עם רב כחול אשר
 על שפת הים לרו וסוס ורכב רב מאד: ויזעזו כל
 המלכים חאלה ויבאו ויחזו ויחזו אל מן מרום ל
 להלחם עם ישראל: ויאמר יהוה אל
 יחזשע אל תירא מפניהם כי מחר בעת הזאת א
 אנכי נותן את כלם חללי לפני ישראל את סוסיהם
 תעקר ואת מרכבותיהם תשרו באש: ויחזשע
 וכל עם המלחמה עמו עליהם אל מן מרום פת
 פתאם ויפלו בהם: ויתגם יהוה ביד ישראל ויכוה
 וירדפום עד צידון רבה ועד משרפות מים ועד ב
 בקעת מצפה מזרח ויכוה עד בלתי השאיר להם
 שריד: ויעש להם יחזשע כאשר אמר לו יהוה את
 סוסיהם עיקר ואת מרכבותיהם שרף באש:

ומה אמר לו יוש לשאל מה טעם אמר לו מצוה זאת במלחמה זו מה שלא צוה לו במלחמה אחרת יוש לפרש כי במל
 במלחמות האחרות לא היו בהם סוס ורכב כי אם בלכידת העיריות היו המלחמות גס חמשת המלכים על גבעון באר
 ללכדה ולא היו צריכים לסוס ורכב אבל זו המלחמה היתה מערבה מערבו מלחמה עם רב להלחם עם ישראל והיו צרי
 צריכים לסוסים ולרכב והיו עמוס לרכב כמה שכתוב וראית סוס ורכב עם רב ממך ולא תמצא שאלו כן במלחמות אחר
 אחרות: וצוה הק' בה לאבד הסוסים והרכב שהיו הגוים נלחמים בהם וכתוב ברכבם כי רב ולא ידעו כי עקר הסוס לית
 לתאונה וישראל כלל רכב וסוס נצחם והפילוס

ישב יחזע בעת הדין ומלכוד את חצור ואת מל
 מלכה הכה בחרב כי חצור לפני הוא ראש לכל
 הממלכות האלה: ויכו את כל הנפש אשר בה ל
 לפי חרב החרים לא נותר כל גשמה ואת חצור
 שרף באש: ואת כל ערי המלכי האלה ואת כל
 מלכיהם לכר יחושע ויכס לפי חרב החרי אותם
 כאשר צוה משה עבד ידוה: רק כל הערים העו
 העומקות על תלם לא טרפם ישראל וזולתי את
 חצור לבדה שרף יחושע: וכל שחל הערי האלה
 והחממה בזו להם בני ישראל רק את כל האד
 הכו לפי חרב עד השמיד אותם לא השאירו כל
 גשמה: כאשר צוה ידוה את משה עבדו כן צוה
 משה את יחושע וכן עשה יחושע לא הסיר דבר
 מכל אשר צוה ידוה את משה: ויקח יחושע את
 כל הארץ הזאת החר ואת כל הנגב ואת כל אר
 ארץ הגושן ואת השפלה ואת הערבה ואת הר י
 ישראל ושפלתו: מן החר החלק העולה שעיר ו
 ועד בעל גר בבקעת הלבנון תחת הר חרמו ואת
 כל מלכיהם לכר ויכס וימיתם: ימים רבים עשה
 יחושע את כל המלכי האלה מלחמה: לא
 חיתה עיר אשר השלימה אל בני ישראל בלתי ה
 החיו יושבי גבעון את הכל לקחו במלחמה: כי
 מאת ידוה חיתה לחזק את לבם לקרא המלחמ
 את ישראל למען החרימם לבלתי חיות להם ת
 תחנה בי למען השמידם כאשר צוה ידוה את מ
 משה:

והשילוש חללים: כי לה התעוזה לפיך לא רצה האל ית
 שיכמו ישראל להם הסוסים והמרכבות כדי שלא יבטחו
 בהם גם הם ויחשבו בלבם כי עם הסוסים יעשו המל
 המלחמות לפיך צוה יחושע לעקר הסוסים ולשרוף המ
 המרכבות ולא צוה להמית הסוסים כי לא היה דבר שאסור
 בהנאה ושאר הבהמות שהיה בהם כמו רכב חנוור רכב
 גמל לא צוה לעקור אלא שיקחו לזכרם אבל הסוסים
 שאינם אלא למלחמה אותם צוה לעקור כדי שלא יקחו
 ויבטחו בהם: ולא אמר להרוג דרך העוזה כי אסור לה
 להמית הנבראים אם לא לצורך או לאסור בהנאה:
 והעיקר הוא לכפר פסוק הבהמה מן החיבה ולמען
 ולא תמות הבהמה בה הדבר אלא שלא תוכל ללכת ואם
 תמצא מרעה במקומה תחיה: על תלם תי
 תקשיהו: כלומר שהיו עומות
 שלא השילו חיותיהם בלכדם אותם לא טרפם וזולתי ח
 חצור לפי שהיתה ראש הממלכות ויחדו הנשארים: וכ
 וכדרכו כי משה מסר לו שירוף חצור ועל פי עשה יח
 יחושע ששרף חצור: וכן אמרו ר' אליעזר אמר במסרה ש
 שרפה הק' בה אמר למשה ומשה אמר ליהושע: ועוד אמרו
 בקצת להרוג ולא הניחם הק' בה והיו סתכסו בחצור ל
 לפיך שרפה זה אחד מבין המצוות שכתבנו אומנו העל
 לעשות מלחמה עם בני יעקב ולא הניחם הק' בה:
 ארץ הגושן: וכן זה גושן של מצרים: וכדרכו אמר
 כי היה גושן של ארץ מצרים והיא נכללת בת
 בתוך ערי ישראל כתי: שאמר ויעל לקראת אבי גישנה מ
 תלמד שהיא בעליה כלפי ארץ ישראל וכוונתו שהלך יה
 והאדה בשלמות אבי להיות לפניה זכה שהיה לחלק א
 ארץ גושן שהיא טובה: ואת הר ישראל ושלמה הא בנימין ויש
 והיה נקרא על שמו: מן החר החלק העולה שעיר ו
 חלק כלומר שלא היו בה חלמות: בעל גר סעיר גומו מותר גר
 ימים רבים למעלה חמר לכר יחושע פעם אח
 ל כל המלכים ההם שזכר לכר בפעם אחת בלי הפסק קדם
 מלחמה ימים רבים עם שאר מלכי הארץ עד שלקח הכל: ויש
 בו דרש סענעט יחושע על סענעטל במלחמת המלכי כמו
 שז' ימים רבים: שהרי אמר לו הק' בה כאשר הייתי עם
 משה אחיה עמך ולמה חסרו מעשותי עשר שנים אלא
 אמר יחושע: אם אני מנחל הארץ במהרה לישראל ועושה להם
 המלחמות ויד אמות אמר לו הק' בה לא כך עשה משה רבך
 כשאמרתי לו נקם נקמת בני ישראל מאת המצרים אשר תקסף
 אל עמך מיד וידבר משה אל העם החלצו ואתה עלה בלבך
 כך ה' הכני מחסר מעונתך את דוד רבותי מחסבות בלב
 איש ועצת ה' היא תקום: לחזק את לבם: זה היה לשתי סבות
 האחת שהיה זה העונש עונש כמו בפריעה ויחזק ה' את
 לב פריעה והשנית כמו שאמר הטעם כי למען השמידם כאשר צ
 צוה ה' את משה כמו שכתוב כי אתן בידכם את כל יושבי
 הארץ ונגו נאמר פן יחטאו אותך לי תתנה כמו חטיה ורחמנותי:
 וברת את הענקים ולמעלה הוא אמר כי כלב הורישם כלב
 עשה במצות יחושע שנתן לו את ההר ועוד יראה ב
 בספר שפטים: כי אחד מות יחושע הורישם בני יהודה:
 והאמת כי בחיו יחושע הורישו ישראל חברון והע
 והענקים אשר בהר חברון הכל הכריתו: ומה שאמר כי כלב
 הורישם לפי שנתן לו יחושע חברון על פי הכרחת המל
 המלחמה על שמו ועל שם שכתו שהוא שבת יהודה: והם
 השתדלו יתר במלחמה ההיא ופי וילך יהודה אל הסענעט
 היו הענק בחברון עכאז כשזר שפטים וכבר הלך אבל ספר
 ארץ עם עם מה שכתבנו אחרי מות יחושע וכן וילחמו בני י
 יהודה בירושלים פירוש

ויבא יחושע בעת הדין ופרת את הענקים מן ח
 חחר מן חברון מן דביר ומן ענב ומכל הר יהוד
 ומכל חרי ישראל עם עריהם החרימם יחושע:
 ולא נותר ענקים בארץ בני ישראל רק בעוז ב
 בגת ובאשדוד נשארו: ויקח יחושע את כל הארץ
 בכל אשר דבר ידוה אל משה ויתנה יחושע לנח
 לנחלה לישראל במחלקתם לשבטיהם והארץ
 שקטשה במלחמה: ואלה מלכי הארץ אשר הכו בני ישראל וירשו את אר
 ארץ בעבר הירדן מזרחה השמש מנחל ארנון
 עד הר חרמון וכל הערבה מזרחה: סיחון מלך
 האמורי הושב בחשבון משל מערער אשר על ש
 שפת נחל ארנו ותוך הנחל וחיצי הנלעד ועד יבק
 הנחל גבול בני עמון: והערבה עד ים כנרות מז
 מזרחה ועד ים הערבה ים המלח מזרחה דרך
 בית השימוט ומתימן תחת אשדת הפסגה: ויגבו
 עוג מלך הבשן מיתר הרפאים הישב בעשתרת
 באדרעי: ומשל בחר חרמון ובסלכה ובכל הכ
 הבשן עד גבול הגשורי והמעבתי וחיצי הנלעד ג
 גבול סיחון מלך חשבון: משה עבד ידוה וכני י
 ישראל הכום ויתנה משה עבד ידוה ירושה לרא
 לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה:
 ואלה מלכי הארץ אשר הכו יחושע ובני ישראל
 בעבר הירדן ימה מבעל גר בבקעת הלבנון עד
 החר החלק העלה שעיר ויתנה יחושע לשבטי
 ישראל ירושה במחלקותם: בהר ובשפלה ובע
 ובערבה ובאשדוד ובמדבר ובנגב החתי האמרי
 והכנעני הפרזי החוי והיבוסי:
 מלך ירחו אחד מלך העי אשר מצד ביתאל א
 אחד: מלך ירושלם אחד מלך חברון אחד: מ
 מלך ירמות אחד מלך לביש אחד: מלך עגלון
 אחד מלך גור אחד: מלך דביר אחד מלך גר
 גר אחד: מלך חרמוה אחד: מלך ערד
 אחד: מלך לבנה אחד מלך עדלם אחד:
 מלך תפוח אחד מלך חפר אחד: מלך אפק אחד מלך לשרון
 אחד: מלך חצור אחד: מלך שמרון אחד: מלך אבשף
 אחד: מלך קדש אחד מלך יקנעם לברמל אחד: מלך
 דאר לנפת דאר אחד: מלך גוים
 לגלגל אחד: מלך תרצה אחד כל מלכים שלשים ואחד:
 ויחושע וקן בא בימים ויאמר ידוה אתה וקנת
 באתה בימי ויחושע ויחושע נשאר הרבה מאד לרשתת:
 ואת הארץ ונשארת כל גלילות הפלשתים וכל
 הגשורי:

פירוש וכבר נלחמו כי מלך יהושע הוא בחשבון לא ת
 מלכים שהכה יחושע וכני ישראל: דר יהודה
 נקרא על שם סוסים כי קדם שלקחו אחתי לא
 היה נקרא כן הר ישראל כמו שפירשנו למעלה יקן בעז
 ומה שאמר בספר שפטים וילכד יחושע עזה ואת גבולה ו
 נגו נאמר מות יחושע היה זה אבל בחיו יחושע הם הכריתו
 הענקים מן חברון ומן אלה הממלכות אשר נשאר
 כעזה וכשאר ערי פלשתים עד שלכדם אחר כן יהודה:
 וזו ארץ מקטת ממלחמה שלא התעורר ענדי
 הכנעני להאסף ולהלחם עם ישראל
 כי ראו כי נסלו לפניהם בכל המלחמות ונס ישר עמדת
 באותה הארץ שכבשו ולא התעוררו לכבוש עוד: וכשנתן
 יחושע את לו האל שחזר ישראל לכבוש הארץ הנשארת
 ואמר ליהושע שיחלק אותה בחיו והתחיל בטי השבטים
 שהם יהודה ויוסף כי נאמר לו ברומ הקדש שאלו יחלקת
 תחלה כי הם ראשי ישראל ואלה יעמדו על גבול ארץ י
 ישראל יהודה מדרום ויוסף מצפון והשבעה שבטים כי
 ביניהם וכיון שעלה גורל לאלו השבטים השנים וכבשו
 הגבולות השבנו כי כל הארץ נכבשת בי המערב הם ה
 הגדול גבולו והמזרח הירדן ויס כנרת לפיך כתעצלו
 טבעה שבטים עד שבאו לסילה כי לא היו חוששים כיון ש
 שהיו הגבולות בידם והכנענים הנשארים היו ביניהם
 וכל ישראל היו להם ערים הרבה לשבת בארץ הנכבשת
 וכאשר באו לסילה אחד יד שנה משבאו לגלגל אמר להם
 יחושע שיכתבו הערים שכן יהודה ויוסף ויעשו מהם ש
 טבעה חלקים ואחר קי יוליג גורל ביניהם על פי הקלפי
 ועל פי ה' לשבעה השבטים: מלך ירחו אחד
 כלומר אלה שלטים ואחד מלכים שזכר לא
 היה מלך על עיר אחת לבדה אלא כל עיר ועיר שזכר ה
 היתה ממלכתו והיא מושל על עיירות וכפרים אחרים:
 ומצות

י

י

והמשת
 סרני פלשתים והעוים שזוכר בסוף
 השקוק חינו מתעבים וכדברי רז"ל ש
 שעה סרניס הוא מונה ומתעלה קראש חנוס אל ר' יוחנן
 אידעתיך שלום חמשה פי האשכנזים עבדה הו חמשה ט
 שהעוים אינו מן הסרניס החשובים ועוד בדבריהם ע
 עבדים מתעין באו וסמכו ענינו לפסו הכא אחרי מתעין
 ולפי פשט הפסוק מתעין פירי מדרים כלומר מצד דני
 כשארה כל ארץ הכנעני : והארץ הנבלי חסר
 הסמוך ומשפטו הארץ ארץ הנבלי : וכ
 הארץ הכרית עמו הרואכני והגדי עם חני טבט חמשה
 האחד נאמר עמו נאף על פי שלא זכרו לפי שזכר החני ה
 האחד אמר כאלו זכרו בהר העמק כתרעמו בטורח דמי
 דמישראל כסוסי סיחון יושב הארץ אלה חמשת מלכו מ
 מרדן היו כסוסי סיחון בעוד שהיו סיחון והאמרי ושבטי ה
 הארץ קדם שלכדום ישראל היו אלה כסוי הארץ כסוסי
 סיחון כי תחת ממלכת סיחון היה מרדן בימים ההם :
 הקיסם להודיע כי לא כפיא היה אלא קיסם וכבו
 ונבואתי היתה לשעה אז לכבוד ישראל כא
 אליו מלאך ה' לדבר הנבואתי ההם ויש לשאל אך מנאז
 בלעם טס והלא כתוב וילך וישב למקומו אלא שחזר ט
 טס לבקש סכרו על העצה שנתן להם למואב ולמרדן ל
 להוציא כנעניהם הישות וזנו ישראל עמיהם ויהי קצף ה
 בהם והו שאלו לכה ארבע כמו שכתוב בדברי בלעם
 וכשראה סתקיימה עשתו הלך למואב ולמרדן לבקש טכ
 סכרו מהם : אלא חלליהם עם חלליהם וכמהו
 רבים וכתורה כתיב על חלליהם והוא גס כן
 כמו עם סמו ויבאו האנשים על הנשים עם הנשים ויא
 ואחרים וילתו ויש בו דרש שהיו מלכו מרדן עמיהם טכ
 כשפים עם בלעם וכורחיס מפני חרב ישראל ופירדן
 באור מין שהיה להם פנחס את הצין כפלו על חלל
 חלליהם ועוד אז על חלליהם טעמו לו ארבע מיתנות ב
 בית דין ועוד אמרו כי פנחס הרגו : הירדן
 ונבול כתרעמו ידכא ותחמיה כלמו

מן השחור אשר על פני מצרים ועד נבול עקרון
 צפונה לכנעני תחשב חמשת סרני פלשתים הע
 העותי והאשכנזי האשכנזי והגתי והעקרוני וה
 והעוים : מתימן כל ארץ הכנעני ומערה אשר ל
 לצידנים עד אפקה עד גבול האמרי : והארץ הנ
 הנבלי וכל הנבלי מורח השמש מבעל גר תחת
 חר חרמון עד לבא חמת : כל ישיבי חרז מן חל
 חלבנו עד משרפות מים כל צידני אנבי אורישם
 מפני בני ישראל רק הפילה לישראל בנחלה כא
 כאשר ציחיד : ועתה חלק את הארץ הזאת כנ
 בנחלה לתשעת השבטים וחצי שבט חמנשה :
 עמו הראובני והגדי לקחו נחלתם אשר נתן לזו
 כשה בעבר הירדן מורחה כאשר נתן להם מ
 משה עבד ידוה : מערער אשר על שפת נחל א
 ארנון וחזיר אשר בתוך הנחל וכל המישור מוד
 מדבא ועד דיבן : וכל ערי סיחון מלך האמרי א
 אשר מלך בחשבון עד גבול בני עמון : והגלעד
 וגבול הנשורי והמעבתי וכל חר חרמון וכל חבש
 עד סלכה : כל ממלכות עוג בבשן אשר מלך ב
 בעשתרות ובאדרעי הוא נשאר מיתר הרפאים
 ויכם משה ויורישם : כי לא הורישו בני ישראל א
 את הנשורי ואת המעבתי ושב גשור ומעכת בק
 בקרב ישראל עד היום הזה : רק לשבט הלוי לא
 נתן נחלה אשר ידוה אלקי ישראל הוא נחלתו כ
 כאשר דבר לו : ויתן משה
 למשה בני ראובן למשפחתם : ויהי להם הגבול
 מערער אשר על שפת נחל ארנון וחזיר אשר ב
 בתוך הנחל וכל המישור עד מדבא :
 חצי חשבון וכל עריה וכל המישור
 דבן ובמות בעל ובית בעל מעון : ויהי צה וקרבות
 ומיפעת : וקריתים ושבמה וערת השחר בהר הע
 העמק : ובית פעור ואשרת הפסגה : ובית חושי
 חושימות וכל ערי המישור וכל ממלכות סיחון מ
 מלך האמרי אשר מלך בחשבון : אשר הכה מ
 משה אתו ואת נשיאי מדן את או ואת רקס ואת צור ואת חור ואת רבע נסיבי סיחון ישיבי הארץ : ואת
 בלעם בן בעור המוסס הרגו בני ישראל בחרב על חלליהם : ויהי גבול בני ראובן הירדן וגבול ואת נח
 נחלת בני ראובן למשפחות הערים וחזיריהם :
 למשה גר לבני גר למשפחתם : ויהי להם הגבול יעור וכל ערי הגלעד וחצי ארץ בני עמון עד ערער ע
 אשר על פני רבה : ומחשבון עד ראמת המצפה ובשנים וממחנים עד גבול לדבר : ובעמק בית חרם ו
 ובית נמרה וסבות וצפון יתר ממלכות סיחון מלך חשבון הירדן וגבול עד קצה ים כנרת עבר הירדן מ
 מורחה : ואת

משה אתו ואת נשיאי מדן את או ואת רקס ואת צור ואת חור ואת רבע נסיבי סיחון ישיבי הארץ : ואת
 בלעם בן בעור המוסס הרגו בני ישראל בחרב על חלליהם : ויהי גבול בני ראובן הירדן וגבול ואת נח
 נחלת בני ראובן למשפחות הערים וחזיריהם :
 למשה גר לבני גר למשפחתם : ויהי להם הגבול יעור וכל ערי הגלעד וחצי ארץ בני עמון עד ערער ע
 אשר על פני רבה : ומחשבון עד ראמת המצפה ובשנים וממחנים עד גבול לדבר : ובעמק בית חרם ו
 ובית נמרה וסבות וצפון יתר ממלכות סיחון מלך חשבון הירדן וגבול עד קצה ים כנרת עבר הירדן מ
 מורחה : ואת

ואת נחלת בני גר למשפחתם חזיריהם :
 ויתן משה לחצי שבט
 חמנשה ויהי לחצי משה בני מנשה למשפחתם :
 ויהי גבולם ממחנים וכל הבשן כל ממלכות עוג
 מלך הבשן וכל חות יאיר אשר בבשן שש עיר :
 וחצי הגלעד ועשתרת ואדרעי ערי ממלכת עוג
 בבשן לבני מכיר בן מנשה לחצי בני מכיר למש
 למשפחתם : אלה אשר נחל משה בערבות מאב
 מעבר לירדן ויהיו מורחה : ולשבט הלוי לא נ
 נתן משה נחלה ויהו אלקי ישראל הוא נחלתם
 כאשר דבר להם : ואלה אשר
 נחלו בני ישראל בארץ כנען אשר נחלו אתם א
 אלעזר הכהן וחושע בן נון וראשי אבות המטו
 לבני ישראל : בגורל נחלתם כאשר צוה ידוה ב
 ביד משה לתשעת המטות וחצי המטה : כי נתן
 משה נחלת שני המטות וחצי המטה מעבר ליר
 לירדן וללויים לא נתן נחלה בתוכם : כי היו בני
 יוסף שני מטות מנשה ואפרים ואל נתנו חלק לל
 ללויים בארץ כי אם ערים לשבת ומגרשי למק
 למקניהם ולקנינם : כאשר צוה ידוה את משה ב
 כן עשו בני ישראל ויחלקו את הארץ :
 וישו בני יהודה אל יחושע בגלגל
 ויאמר אליו כלב בן יפנה הקניז אתה ידעת את
 הדבר אשר דבר ידוה אל משה איש האלקים ע
 על אדתי ועל אדתי בקדש ברנע : בן ארבעים
 שנה אנכי בשלוח משה עבד יהוה אתי מקדש ב
 ברנע לרגל את הארץ ואשב אתו דבר כאשר עם
 לבבי : ואחי אשר על עמי המסין את לב העם וא
 ואנכי מולאתי אחרי ידוה אלקי : וישבע משה ביו
 והוא לאמר אם לא הארץ אשר דרבה רגלך
 בה לך תודי לנחלה ולבני עד עולם כי מלא אחרי
 ידוה אלקי : ועתה הנה דחיה ידוה אתי כאשר ד
 דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז דבר ידוה את
 הדבר הזה אל משה אשר הלך ישראל במדבר
 ועתה הגה אנבי היום בן חמש ושמונים שנה :
 ערני היום

כלומר הערים הממוכות אליו לחצי בני מנשה כי החני
 האחד והם בני גלעד טעה בתי אבות לקחו נחלתם כא
 בארץ כנען : כי היו בני יוסף חס תואר לבשט לוי לא כ
 נתן נחלה היחך היו תשעת המטות וחצי המטה ושני מט
 מטות וחצי מעבר הירדן הנה יב ואם לוי אינו כמנה הי
 היחך היו יב לפיכך אמר כי היו בני יוסף שני מטות והנה
 הם שנים עשר מטות למקניהם וקנינם כתרעמו לבני
 לבני ישראל (לבעיתיהן) לל הבחמו הגזות והמנות דקת :
 כאשר עם לבבי כראה כי כאשר היה עמיהם עד ט
 טכאו אל המנה ומסי היה עמיהם בדבריו
 כדי שלא ירגוהו וכאשר בל אל המנה הטיב דבר אמנת
 כאשר עם לבבו והיו שאלו כאשר עם לבבי ולא כאשר ע
 עם פי : וכדרך הדרש לשי שהתחיל לדבר בדבריהם טכ
 כשאמר ויהם כלב התחיל ואמר וכו' או בלבד עשה לנו כן
 עמרים והם חשבו כי משיע היה להם ושתק : המסין
 ככתב ביד שהוא במקום למד הפועל והיה
 משפטו המסין כשורק בזיו על דרך נטוי רגלי והמסין
 לו נבאה יוד נחה והיו נעה שלא כמנהגו הרבי בלשון
 הקדש אבל בלשון ארמי יבא כמו כן אשתו אמר ורבי
 אחר ר' משה זל כתבו בשקל הסעיל והיו מקום לחד הפ
 השעל אמר כי כל אחד מאחי אשר עלני עמי המסה אתל
 לב העם : אשר דרכה רגלך בה או היא חכר
 טכ ויבא עד חכרון ולא אמר ויבא לפי ט
 שהמרגלים האחרים היו יראים לבא עם מפני הענקים
 כמו שאלו נפש אחימן וכו' כלומר אף על פי שהיו טכ א
 אלה הענקים הגדולים בא טכ כלב לפיכך אמר לו משה
 שתהיה לך חכרון לחלה ואם לא נזכר זה בספר התורה
 ידוע כי אמנת היה אחר שאמר כלב והוא טעה לוי יוכן
 כתיב בטעמים ויתנו לכלב את חכרון כאשר דבר משה
 החיה ה' אחתי כאשר דבר והביאותיו אל הארץ אשר בא ט
 טמה : זה ארבעים וחמש כי דבר המרגלי היה
 בטטה השנית לזאת ממצרים והנה טכ
 כשאמר להם במדבר שלשים ושמונה טטה ושבע טכטט
 הנה ארבעים וחמש ומזה ראז רז"ל כי בטבע טכ טכטט
 הארץ ושבע שחלקו ראז תפסיק בארבעה עשרה טטה
 אחר אשר הכתה העיר כי ישראל לא מננו לנחלות ושמעו
 ושמעו אל אלה אחר שחלקו והסמוק אמר כי ארבע עשרה
 טטה אחר החורבן היתה תחלת וכל כמו שאמר בראש
 בעשר לחדש היו אמר זה טטת הטבל בא ומצוב משכנסו ישראל לארץ ויא אתה מוצא ארבע עשרה טטה אחר חכרון ת
 תחלת וכל אס לא תנחיל יד טטה משכנסו עד טמנה והם טכטט ושבע שחלקו יחא דבר הכי במצות האל אמר
 משה לכלב שתהיה לך חכרון לחלה : אשר הלך ישראל במדבר טעמו לזה ארבעים וחמש טטה טכטט כלומר
 זה הזמן הארוך מן הדבר אשר דבר ה' עד היום לפי שהלך ישראל במדבר לח טטה בעשן המרגלים וית
 דאול עם ישראל במדברא שרש טעם אשר הלך עם משה : וככחי עתה

3

ועדני חזום חזק כאשר ביום שלח אתי משה בכ
כבחי אז וכבחי עתה למלחמה ולצאת ולבא : ו
ועתה תנה לי את הזר הזה אשר דבר ידוה ביום
החזו כי אתה שמעת ביום החזו כי ענקים שם
וערים גדולות בצורות אולי ידוה אתי וחורש
וחורשתים כאשר דבר ידוה: ויברכו ידושי ויתן
את חברו לכלב בן יפנה לחלה : על בן היתוה
חברו לכלב בן יפנה הקנו לחלה עד חיום הזה
יען אשר מלא אחרי ידוה אל קי ישראל: ושם ח
חברו לפנים קרית ארבע הארס הגדול בענקי
חזו והארץ שקטח ממלחמה: **ו**
וחי הגורל למטה בני ידוה למשפחתם אל גב
גבול ארום מדבר צן נגבה מקצה תימן: ויהי לה
גבול נגב מקצה ים המלח בן הלשו חפונ נגבה:
ויצא אל מנגב למעלה עקרים ועבר צפון ועלה
מנגב לקדש ברנע ועבר חצרון ועלה אדמה ונ
ונסב חקרקעה: ועבר עצמנה ויצא נחל מצרים
והיה תצאת הגבול ימה זה יהיה לכם גבול נגב:
וגבול קדמה ים המלח עד קצה חידן וגבול
לפאת צפונה מלשון חים מקצה חידן: ועלה
הגבול בית הגלה ועבר מצפון לבית הערבה וע
ועלה הגבול אבן חזון בן ראובן: ועלה הגבול ד
דבירה מעמק עמור וצפונה פונה אל הגלגל א
אשר נכח למעלה אדומים אשר מנגב לחלה וע
ועבר הגבול אל מי עץ שמש וחיו תצאתו אל ע
עץ רגל: ועלה הגבול גיא בן דנס אל פתח היב
חיובים מנגב היא ירושלם ועלה הגבול אל ראש
החר אשר על פני גיא בן חנם ימה אשר בקצה
עמק רפאים צפונה: ותאר הגבול מראש חזר
אל מעין מינפתוח ויצא אל ערי הר
עפרון ותאר הגבול בעלה היא
קרית יערים: ונסב הג
חגבול מבעלה
ימה אל
הר
סעיר ועבר אל כתף הר יערים מצפונה היא כס
בסוף חרד בית שמש ועבר תמנה: ויצא הגבול
אל כתף עקרון צפונה ותאר הגבול שמרונה וע
ועבר הר הבעלה ויצא יבנאל חיו תצאת הגבול
ימה: וגבול ים חזמה הגדול וגבול זה גבול בני י
יהודה סביב
למשפחתם

וכבדו עתה באל שנים כסוף הדומים זה אחד זה
כמו כעס ככהן כעבד כארני והדומים
לחס כאלו חזר העם ככהן והכהן כעס: וכן כחי עתה
ככחי אז וכחי אז ככחי עתה הכל כענה ה אחתי כמו ע
עמי וכן נאדברה אחתי והדומים להם: וחתן
את חברו לכלב כי שיה העיר וחזרה כי
העיר עצמה היתה מקלט כמו שכתוב בספור עירי המק
המקלט ועיר חברו ומגרשה היו לכהנים קרית ארבע
הוא שם הענק והוא הארס הגדול בענקים:
שקטח ומלחמה כי התעצלו בני ישראל להרשות ה
הנשארים נגבה מקצה תימן: וידבר צן ה
היה לצד דודס ולא כל דודס הגבול אל מקצה חידוה
מן הלשו: לשון חים ותי כים דומתני לחידוה: רל לשון שלע
אל מנגב: אל המקום אשר היה מנגב למעלה עקרים
זה היה לכס גבול נגב היה לו לומר להם שהיו כל המרש
סיפור דברים ויתכן שישנו כן היה הגבול להם כמו ש
שכחל בתורה זה היה לכס גבול נגב: אבן
בוהן בן ראובן חדוני המקום היה שמו
בוהן בן ראובן: וכן תרגם יונתן בר ראובן ושם המ
המקום אבן אולי היתה אבן גדולה לסימן לגבול המקום
אל הגלגל אשר נכח למעלה אדומים נקרא המקום גלגל
ונקרא גלגלית לענין ידוע אלכלס ואדומים גם כן שם
מקום נקרא כך לענין ידוע אלכלס: וכתן למסקנא חזר
דאדומים: אל עין רוגל תי לעין קדמי וקי
וקדמי כ
דברי רזל היא כוכב הצהרים נ
ותי שיה כוכב חקל מטטח קדמי: ונקרא הכוכב רוגל ל
לפי שמשפטן הצהרים כרגלי בעת שמכבסם:
גי בן הנס תי חילת בר חיים אהיה הנח הזה סמוך
לירושלים והוא המקום אשר טמא ואזיהו מסי
הגלגלים שהיו בו ושם חדוני המקום מקדש בן הנס וה
והנס: ומה שכחאר ועלה הגבול והמקום היה גי אינו ח
אזי ועלה כנגד הנח אל אל המקום שהיה בו הנח בכל
אלה הצבולים הוא אינו ועלה ס ירושלים גבה ומכל האר
הארצות: עמק רפאים תי בויתר גבריא והוא
שכחל עליו
מקלט טבלים בעמק רפאים
והיה המקום הוא מוז מקום הצבורים הענקים:
ותאר הגבול כל ותאר תי יוסר כמו ובמחנה יתא
תצארה: שהיא עמק סביב: מעין מי כפתוח
הוא הנקרא בדברי רזל עין עוטס: הימה הגדול וגבול
וגבול יהודה למערב היה חים הגדול: וגבול חים כלומר
חיס הגדול וגבולו היה גבול יהודה לצד מערב: וכתן ותי
ותחומיה: ושם

ולכלב בן יפנה נתן חלק בתוך בני ידוה אל פי
ידוה ליושע את קרית ארבע אבי הענק היא ח
חברו: ויורש משם כלב את שלשה בני הענק א
את ששיתא אחימן ואת תלמי ילדי הענק: ויעל
משם אל יושבי דביר ושם דביר לפנים קרית ספ
ספר: ויאמר כלב אשר יכה את קרית ספר ולב
ולכדה ונתתי לו את עכסה בתי לאשה: וילכדה
עתניאל בן קנו אחי כלב ויתן לו את עכסה בתו
לאשה: ויהי בכאה ותסיתהו לשאל מאת אביה
השדה ותעצב מעל החמור ויאמר לה כלב מה
לך: ותאמר תנה לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני
ונתת לי גלות מים ויתן לה כלב את גלות עליות
ואת גלות תהנות: זאת נחלת משה בני ידוה ל
למשפחתם: ויהיו הערי מוקצה למטה בני ידוה
אל גבול ארום נגבה קבצאל ועדר ווגור: וקונוה
ודמונה ועדעדה: וקדש וחצור ותנן: זוף ושלם
ובעלות: וחצור חדתה וקריות חצרון היא חצור:
אמם ושבע ומולדה: וחצור גדה וחשמון ובקת פ
פלט: וחצור שועל וכאר שבע ובזיותיה בעלה וע
ועיים ועצם: ואל תולד וכסוד וחזמה: ועקל ימ
ומדמנה וסנסנה: ולבאות ושלחי ועין ורימון כל
ערים עשרים ותשע וחציריהן:
בשפלה אשתאל וצרעה ואשנה: חנוח ועץ גנים
תפוח וחעינס: ירמות ועדלם שכח ועזוקה: ושע
ושערים ועדיתים וחגדרה וגדרתים ערים ארבע
עשרה וחציריהם:

ושם דביר לפנים קרית ספר רזל כי בלשון פרוסי
קוראין דביר למספר עתניאל בן קנו אחי כלב
אחיו רזל כי אחי מאמו היה כי כלב בן יסונה היה וכת
ועתניאל בן קנו ומה שאמר על כלב הקנו יחם אחתי לב
לבעל אמו: ויתכן לפרש כי אחי מאביו ומאמו היה והיה
שם אביו כלב בן יסונה וקנו כי הרבה נזכרים שתי ט
טמות לאדם אחד: והכנו אכלי עור כי קנו היה שם ראש
המשפחה והתימון בני המשפחה אלתי: ובאחיו הקנוי חז
בן קנו הכל אחד: כי רחוק הוא לחם הארס לבעל אמו כ
כי אפי למשפחת האם לא מצאנו שיתחם הארס כי אס
לבית אבותיו: ומה שאמר כל אלה בני מכרד אבי גלעד
והיה סגוב ואיר בני בת מכרד בעבור הערים שהיו לוא
ליאר בארץ הגלעד אמר כן: ויהי באמת הבית
ושי כבואה לבית בעלה: ומסיחור
בעלה לשאל מאת אביה שדה ולא רצה הוא לשאל וכש
וכשארחתו כן ותצבה מעל החמור כלומר הפילה עצמה
מעל החמור שהיתה רוכבת עליו: ותי נאחזיתו וכן תר
תרגו ותפל מעל הגלגל: ברכה תי אחסנתא ויתכן לפרש
ברכה ממש שהיא תוספת טובה: כלומר שיהיה לו על מ
מה שנתן לה ארץ חמאה ויבשה והוא שאמרה ארץ הנגב
כתצני תרגם חרבו חיים נגבו מיה: ושאלה שתי לה ע
עוד שהיה שהיו בו גלות חיים להשקות ארץ הנגב שנתן
לה ופי כתצני: נחת לי ויש לפרש עוד ברכה כמו בר
ברכה כצרי: וית ארץ הנגב ארי לארעי חידוה והבתי
ושי גלות חיים: מעינות כמו גן בעול: או פי בריכות מיי
המכנסין וית בית שקיא: ויהיו הערים מקצה
למטה יהודה פי כמו הפוך ויהיו מקצה ה
הערים למטה בני יהודה אל גבול חזים כנגבה: ולפי כקדו כצרי לפי שהיא סמוך ובאחיו מקצה הוא שאמר רזל לא
מנה הושע אל הערים העומות על הגבולים: כל ערים עשרים ותשע: וכפרטם תמצא לח: והתשע היתרות היו לבני
סמועין וספרם כחל בני יהודה כפרט לפי שהיו כחל בני יהודה כמו שאמר ויהי כחלקם בתוך כחלת בני יהודה ושם
כתב אלה הערים היתרות למען באר שבע וחזר מעל בלה והיא בעלה שכתוב חנה ועצם נאל תולד ובתול זהו וכ
וכסיל שכתוב חנה וחרמה וקלג ועין רימון: והנה חס עשר בזה המצוי: ויהי חנויות כחלת בני סמועין ואף לבן נות
נחיתת אלף תשע אלף נאח כי בלה אינו בעלה ובתול אינו כסיל אף על פי שהוא נראה כן ועוד יש ערים ספורות למטה
סמועין כחל יהודה וחס גם כן ספורות כחל בני סמועין וחס עתך ועשן כמו שכתוב וקלג מזכר חנה לבני יהודה ח
נאמר אותה גם כן לבני סמועין ואכן רמאים כי מנחם טמא בה דוד היתה למלכי יהודה: נאמר כי לקחה בני ישראל בעת
כבוש הארץ ונפלה לחלק סמועין ואחר כך לקחה מלך גת מהם עד שטאב דוד בה: על כן היתה למלכי יהודה מהם היה
הוא והלח: שכה ועזוקה ועוד זכר למטה שוכה: וכן אשכה זכר אותה בשני מקומות כי היו שני מקומות נקרא אים בשם
אחד והיה לאחד מהם שם לנוי להבדיל ביניהם ולא נזכר בכתיב: ערים ארבע עשרה ובפרטן תמצא חיים
עשרה: נאמר כי הגדרה וגדרתים עיר אחת והים הגבול וגבול כתי הגבול כלומר כי חים היה גבולם: וקרי הגבול לוא
יכולו בני ישראל להורישם: כתי יוכלו כי אף בזמן העתיד לא יוכלו עד שכא דוד וקרי יכלו כי לא יכלו אז להורישם בעת
כבוש הארץ: ובאחיו רזל יכולין היו אלף שלף הירשאים ומטי השבועה טכאבע

ענין וחדשה ומגדל גוד : ודלען והמצפה וקתאל
 : לכיש ובצקת ועגלון : וכבון וחמם ובתליש :
 וגדרות בית דגן ונעמה ומקדה ערים שש עשר
 עשרה וחצריהן : לבנה ועתר ועשן : ופתח ואש
 ואשנה ונציב : וקעילה ואכזיב ומראשה ערים ת
 תשע וחצריהן : עקרון ובנתיה וחצריה : ומעק
 ומעקרון ממה כל אשר על יד אשדוד וחצריהן :
 אשדוד בנתיה וחצריה עזה בנתיה וחצריה עד ג
 נח : מצרי והים הגדול וגבול : ובהר שמיר ויתר
 ושכה : ודנה וקרית סנה היא דבר : וענב ואשתמה
 ועננים : וגשן וחלון וגלה ערים אחת עשרה וחצ
 וחצריהן : ארב ודומה ואשען : ויגום ובית תפוח
 ואפקה וחמטה וקרית ארבע היא חברון וציער
 ערים תשע וחצריהן : מעון כרמל וזיף וזושה : וי
 וזרעאל ומקדעם וזנוח : הקין גבעה ותמנה ערים
 עשר וחצריהן : חלחול ובית צור וגדוד : ומערת
 ובית ענב ואלתקון ערים שש וחצריהן : קרית ב
 בעל היא קרית יערים והרבה ערים שתים וחצ
 וחצריהן : במדבר בית הערבה מדין וסבכה : ו
 והכבש ועיר המלח ועין גדי ערים שש וחצריהן :
 ואת היבוס יושבי ירושלים לא יכלו בני יהוד דה
 להורישם וישב היבוס את בני יהודה בירושלים
 עד היום הזה : ויצא הגורל
 לבני יוסף מירד יריחו למי יריחו מורחה המדבר
 עלה מיריחו כהר ביתאל : ויצא מביתאל לזוה וע
 ועבר אל גבול הארכי עטרות : וירד ימח אל גבו
 היפלאי עד גבול בית חורון תחתק ועד גזר וחיו ת
 תצאתיו הימה : וינחלו בני יוסף מנשה ואפרים :
 והי גבול בני אפרים למשפחתם ויהי גבול נחל
 נח אתם מורחה עטרות אדר עד בית חורון עליו
 עליון : ויצא הגבול הימה המבמתת מצפון ונסב
 חנבל מורחה תאנת שלה ועבר אתו ממזרח ינ
 ינוחה : וירד מינוח עטרות ונערתה ופגע ביריחו
 ויצא הירדן : מתפוח ירך חנבל ימח נחל קנה ו
 וחיו תצאתיו הימה זאת נחלת משה בני אפרים
 למשפחתם :
 והערים המבדלות לבני אפרים בתוך נחלת בני
 מנשה כל הערים וחצריהן : ולא הורישו את הב
 הכנעני הישב בגזר וישב הכנעני בקרב אפרים עד היום הזה ויהי למם עבד :
 ויהי הגורל למשה מנשה כי הוא בכור יוסף למנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש מלחמה
 ויהי לו הגלעד וחכשן : ויהי לבני מנשה והנתרים למשפחתם לבני אבי עזר ולבני חלק ולבני אשריאל ול
 ולבני שבס ולבני חפר ולבני שמידע אלה בני מנשה בן יוסף הזכרים למשפחתם : ולצלפחד

שכנע אברהם לאבימלך והיבוסים הזה לא היה היבוסים ת
 משכנה גוים אלא ארם אחר שהיה שמו יבוס והיה הפל
 מפלשתים מזרע אבימלך : ונקרא המקום על שמו יבוס
 ואנשי המשפחה ההיא יבוסים וירושלים היה שמו יבוסים
 מתחסיס אל יבוס : וכך ארונה היבוסים שהיה מלך המקד
 ההוא ומכר המקום הזה הוא מין שהיה בירושלים ועד
 דוד לא היה נכבש המקום הזה : ולדעת רז"ל לא כבשהו
 מפני השכונה ודוד הסיר העגורים והפסוקים שהיו כלמי
 נחשת והיה כתוב בהם דבר השכונה ואחר כך כבש ה
 הגורל ההוא : ואחר כך קנה דוד את עיר היבוסים למשאל
 במחמר זבב בכתב לאחזת עולם שם יותן דוד לארונה
 במקום וגו' ועוד אלו כי השכונה הייתה לי ולבני ולכבד
 ונשכנעו בני יהודה את ירושלים היה כבד אבימלך חי ע
 עדיין ולא יכלו לכבש המצודה עדיין מפני השכונה וכ
 וכימי דוד לא היה עדיי הנכד חי : ועוד כתב כזה בספר
 סמואל : ולפי הפשט היה המבצר חזק ולא היה כח לבני י
 יהודה להורישם אולי הייתה סבה מאת ה' שלא תלכד המצ
 המצודה ההיא עד מלך דוד מלך ישראל כדן שתקרא ע
 על שמו לפי שהיה ראש ממלכת ישראל : ומה שאמר עד
 היום הזה יאושע כתב כן כי הוא כתב ספרו לפי הקבלה
 וכימי לא הורישם מירושלים ואף כימי דוד מנצחו שהיו
 שם : מבית אל לחם זה המקום היה שמו בית אל
 ואינו המקום שקרא יעקב אבינו בית אל
 כי אותו שמו לח : והנה הוא אומ' שאל הגבול מבית אל א
 ללון ומגבול בנימין היה לח כמו שאינו כנחלת בנימין ו
 ועבר ממש הגבול לחם אל כתף לחם כנבה הוא בית אל :
 המבדלות
 בחירק המס והוא תואר או החירק
 מקום שורק והוא פעול מצטין ה
 הפעול : ושי הערים המבדלות לפי שאמר זאת נחלת מ
 משה בני אפרים אמר ועוד היו להם ערים בתוך נחלת
 משה בני מנשה מבדלות וכברות ודומות להם כמו שכ
 שכתב ומפרש אותם בספר נחלת בני מנשה : כי
 הוא בכור יוסף כלומר לפי שהיה הוא בכור יוסף
 ומכיר היה בכורו והיה אומ' מלחמה זה גרם לו שבאה לו
 הנחלה בארץ הגלעד כי בני גד ובני ראובן שאלו אותה
 הארץ מפני שהיה להם מקנה רב והיא הייתה ארץ מקנת
 אכל חצי

הכנעני הישב בגזר וישב הכנעני בקרב אפרים עד היום הזה ויהי למם עבד :
 ויהי הגורל למשה מנשה כי הוא בכור יוסף למנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש מלחמה
 ויהי לו הגלעד וחכשן : ויהי לבני מנשה והנתרים למשפחתם לבני אבי עזר ולבני חלק ולבני אשריאל ול
 ולבני שבס ולבני חפר ולבני שמידע אלה בני מנשה בן יוסף הזכרים למשפחתם : ולצלפחד

ולצלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה
 לא היו לו בנים כי אם בנות ואלה שמות בנותיו מ
 כחלה ונעמה חגלה ובולכה ותרצה : ותקרבנה
 לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע בן נון ולפני חג
 הנשיאים לאמר יהוה צוה ביד משה לתת לנו נח
 נחלה בתוך אחינו ויתן להן אל פי יהוה נחלה ב
 בתוך אחי אביהן : ויפלו חכלי מנשה עשרה לב
 לבד מארץ הגלעד והבשן אשר מעבר לירדן :
 כי בנות מנשה נחלו נחלה בתוך בניו וארץ הג
 הגלעד היתה לבני מנשה הנותרים : ויהי גבול מ
 מנשה מאש המבמתת אשר על פני שבס והלך
 הגבול אל הימין אל יושבי עין תפוח : למנשה הו
 היתה ארץ תפוח ותפוח אל גבול מנשה לבני א
 אפרים : וירד הגבול נחל קנה נגבה לנחל ערים
 האלה לאפרים בתוך ערי מנשה וגבול מנשה מ
 מצפון לנחל ויהי תצאתיו הימה : נגבה לאפרים
 וצפונה למנשה ויהי הים גבולו ובאשר יפגעון מ
 מצפון ובששבר ממזרח : ויהי למנשה ביששבר
 ובאשר בית שאן ובנתיה ובלעם ובנתיה ואת יוש
 יושבי דאר ובנתיה ויושבי עין דאר ובנתיה ויושבי
 תענך ובנתיה ויושבי מגידו ובנתיה שלשת הנפת :
 ולא יכלו בני מנשה להוריש את הערים האלה ו
 ואל הכנעני לשבת בארץ הזאת : ויהי כי חזקו
 בני ישראל ויתנו את הכנעני למס וחורש לא הו
 הורישו :
 בני יוסף אל יהושע לאמר מדוע נתת לי נחלה ג
 גורל אחד וחבל אחד ואני עם רב אשר עד כה
 ברבני יהוה : ויאמר אליהם יהושע אם עם רב וא
 אתה עלה לך היערה ובראת לך שם בארץ הפ
 הפרוזה והרפאים כי אף לך הר אפרים : ויאמרו
 בני יוסף לא ימצאו לנו הדר ורכב ברזל בכל הב
 הכנעני הישב בארץ העמק ולאשר בבית שאן
 ובנתיה ולאשר בעמק יזרעל : ויאמר

אכל חצי שבט מנשה לא היה לו אלא מפני גבורתו של מ
 מכיר שלכד הארץ וזו הברכה מפני שהיה אביו בכור יו
 יוסף והוא היה בכור גם כן ובעבורו ריחו משה בברכת
 בכור טורו הדר לו וקדמי ראש קדמו בהם עמים יבגח
 יחדו : ויפלו חכלי מנשה עשרה בפתח ההית ומה
 טספר החבלים שנפלו למנשה להודיע חלקו
 בנות צלפחד כי חצי שבט מנשה הנותרים היו ששה בת
 אבות אביהן וחלק נאשריאל ושכס וחפר ושמידע ונטלו
 ששה חלקים ובנות צלפחד נטלו ד' חלקים חלק אביהם
 שהיה מיוצאי מצרים וליוצאי מצרים נתחלקה הארץ לד
 לדעת רז"ל ואף על פי שיש בניהם מחלוקת בדבר הדין
 השנו בה כי ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ ובהם בנות צ
 צלפחד נטלו חלק אביהם שהיו מיוצאי מצרים וחלק ע
 עס אחיו בככסי חפר שהיה גם
 הוא מיוצאי מצרים וחלק בכור
 שהיה צלפחד בכור וחלק אחי
 אביה אחר שהיה מיוצאי מצר
 ומה במדבר בלא בנים ומה צ
 צלפחד בירושעו עס אחיו :
 מאשר המבמתת הגבול היה
 יוצא מגבול אשר למבמתת שהו
 עס מקד והו היה על פני שבס :
 וידברו בני יוסף שבט בני
 מנשה : אכל בני אש
 אפרים לא היה להם לצעוק כי
 יותר היו בצאתם ממצרי וממה
 שהיו בבואם לארץ : אכל בני
 מנשה היה יותר מספר כשכנסו
 לארץ ממשפר כשיצאו ממצרי
 עשרי אלף וחמש מאות לפיכך
 צעקו לפי שאבותיהם שהיו מיו
 מיוצאי מצרים היו מעטים והיו הם עם רב ולא נטלו
 חלקם אלא כנגד אבותיהם שהיו יוצאי מצרים שפאלו ל
 לשמות מנות אבותיהם יחלג : ומה שאמר לאלה תחלק
 הארץ איש לפי שקודמו להוציא את הכנפלים שהיו אז פ
 פחותים מבני עשרים שלא נטלו חלק בארץ אלא לבני
 עשרים נתחלקה ולחשבון יוצאי מצרים ולפחותים מבני עשרים בשעת ח
 חילוק הארץ ומה שאומר גרל אחד נחבל אחד לפי שארץ ישראל נתחלקה לשבטים ונעשו שבטים עשר חלקים שנים מיו ש
 שהיה עם רב בשבטו לא היה לו אלא כמו שבט ישראל נתחלקה לשבטים ונעשו שבטים עשר חלקים שנים מיו ש
 אלא כמו שבט אחר שהיה מעט ממנו ואף על פי שהיו עם רב : וראה עוד כי בני מנשה היו הצעוקים ולא בני אפרים
 תשובתם ליהושע לא ימצאו לנו הדר : לאשר בבית שאן ובנתיה : והוא היה למנשה ומה שנתחלקה הארץ על פי ה' ועל
 ועל פי הגרל מפני

ואמור יהושע אל בית יוסף לאפרים ולמנשה ל
לאמור עם רב אתה וכוונת גדול לך לא יהיה לך גו
גדול אחד: כי הר יהיה לך כי יער הוא ובראתו ו
והיה לך תצאיתו כי תוריש את הכנעני כי רכב ב
ברזל לו כי חזק הוא: ויקהלו כל
עדת בני ישראל שמה ושבעו שם את אהל מועד
והארץ נבבשה לפנים: ויחזרו בבני ישראל א
אשר לא חלקו את נחלתם שבעה שבטי: ויאמרו
יהושע אל בני ישראל עד אנה אתם מתרפים ל
לכא לדשת את האר אשר נתן לכם יהוה אלקי
אבותיכם: הבה לכם שלשה אנשי לשבט ואשלה
ויקמו ויתחילו בארץ ויכתבו אתה לפי נחלתם ו
ויבאו אלי: ויהחלקו אתה לשבעה חלקי יהודה
ועמד על גבול כנען ובית יוסף ועמדו על גבולם
מצפון ואתם

ומפני החלק היפה והחלק הרע כי מן שבט לחלקו חלקו
היפה על פי הגורל היה לו ומן שבט לחלקו חלקו רע על פי
פי הגורל היה לו ואף על פי כן היו מעלין בכספי ומי ש
שהיה לו חלק היפה היה מעלה בכספי למי שהיה לו חלק
רע ועל זה הסדר היפה חלוקת הארץ אלעזר מלכוש ב
באורים ותומים ויהושע וכל ישראל עומדי לפניו וקלפי
שבטים וקלפי תחומים מונחים לפניו והיה מכין ברנח
הקדש ואומר אם זבולון ועלה תחום עכו ועלה טרף בק
בקלפי של שבטים ועלה בידו זבולון טרף בקלפי של ת
תחומין ועלה בידו תחום עכו: והיה מכין ברנח הקדש
עוד ואמר אם נפתלי ועלה תחום גונסר ועלה טרף ב
בקלפי של שבטים ועלה בידו נפתלי בקלפי של תחומין
ועלה בידו תחום גונסר וכן בכל שבט ושבת: והשבט
היה מחלק חלקו לבתי אבות לפי יוצאי מצרים וזה שאמר
לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט: ומי שהיו רבים בתי
אבות בצאתם ממצרים נטלו חלקים רבים ואף על פי

שהיו עתה מעטים ומי שהיו מעטים נטלו חלקים מרובים כמו בני י
יוסף ואף על פי שצדק בני יוסף לא העבילה להם צדקתם כי לא היה יכול יהושע להשיף להם נחלתם אלא כמו שכתבה
להם על פי הגורל אבל יאמרו נטן להם ענה שורשתי העיר שהיה סמוך לחלקם והוא היה החר שהיה לאפרים
ועמק החר הוא היה למנשה ואמר להם שהם יתפטנו כחלק אפרים ובארץ הפרוץ והרפאים והוא שאמר כי אין לך הר
אפרים כלומר אם רחוק לך הר אפרים תנסוף לך עיר אחר שתפרוץ יער החר תנסוף לך עוד בארץ הפרוץ והרפאים
הסמוכים: ובראת ויהיה לך פי תפרוץ יער הפרוץ והרפאים והיה לך החר האל לישב ותדריכו בו נחלתך
אפרים כי הם יתרו בו כי טוב להם שהיה ישוב משהיה יער ועוד כדי שירישו הפרוץ
והוא הכנעני שזכר כי כל שבט אומות נקראים כנענים כי כלם היו בני כנען לפיכך אמר להם ולא יהיה לך גורל א
אחר כלומר שתנסוף גורלך בנחלת בני אפרים והם אמרו לא יוצא לנו החר אף על פי שכתבת העיר ועוד את תאמר
שנסוף בערי הפרוץ והרפאים ירכב ברזל לכנעני היושב בעמק החר ההוא ויחכמו ויראום מומנו אמר להם יהושע לא
לאפרים ולמנשה לאפרים אמר שיעזרו לבני מנשה ויתרו בכרתם היער לטובתם: ולמנשה אמר שאחיה עם רב כח ג
גדול לך ויכול אתה להנחיל את הכנעני יושב העמק ואם לא תנחילו יחוק לך כי רכב ברזל לו לפיכך צריך שתתחזק עד
שתנחילו ובראת ענין כריחה: וכן ובראת אתה בחרבות: ויהי מתקין לך תמוך אחד: יוש משרשי ענין בחירה מענין
כרי לנכח אף: ויקהלו
משכאל לארץ
השכינה בשילה ואז נאשרו הבמות כל און שהיה בשילה ואמרין רזל כי עשו בית של אבנים מלמטה והיריעות מלמעלה
כמו שאמר דוד וארון אלקים יושב בתוך היריעה כלומר שערין לא היה אלא בתוך היריעה ועוד ראו זה מן הכתוב שא
שאמר ותיבאה בית ה' שילה אלמ בית היה וכתוב ויש משכן שילה אהל שכן באדם אלמ אהל היה הא כיצד מלמד שלא
היה שם תקרה אלא בית אבנים מלמטה ויריעות מלמעלה והיה שם בשילה ששט שנה עד שהגלו פלשתים את הארון
ועליו כאמר ויש משכן שילה אהל שכן באדם: שבעה שבטים כי ראובן וגד וחצי שבט מנשה
לקחו נחלתם מעבר לירדן ובארץ כנען כבר נסל
מונח כמו שפיר למעלה: למה קדמו הם בשם הארץ שקטה מלחמת הרפאים: ויהחלקו ואתה שירוש
והחלקו בה בשבעה חלקים שכתבו תהיו מתחלקים אתם שבעה שבטים
יהודה יעמוד על גבולו כמו שפיר גורלו לדרום ארץ ישראל וכן בית יוסף יעמוד על גבולם כמו שפיר גורלם לא
לארץ ששן של ארץ ישראל: ויבטיחם ויחזו נחלתם שבעה שבטים הנותרים בארץ הכנענית ואשר עתידה להכבוש
ואתם אמר כנבד השלוחים לכתוב הארץ: ויריתי והשליכתי כי כהונתה היא נחלתו כמו שאמר בכתב
אשה הנחלתו יאכלון: והם כהונתה

והם כהונתה: ויקמו וכאשר קמו האנשי ללכת ההרים
ואמר להם כך וכך תעשו מדברה בית און: סמוך לבית
און לפיכך הכות שפוחה לל למדבר בית און:

וצלע האלף הם שתי ערים וכן הוא אמר בארץ
בנימין כצלע וכתו וצלע אלף וכן נב
גבעת קרית הם שתי ערי: והיבוסים הוא וירושלם וכגורל
בני יהודה אמר גם כן כי היבוסים הוא וירושלם כחלק יהודה
והנה אמר כי הוא לבנימין: וכן הוא כי לכל אחד מהם היה
לו חלק בה: ואמר רזל כי רשעה יוצאה מחלקו של יהודה ל
לחלקו של בנימין ובה מזכר בני יהודה בנימין הצדק מצ
מצטער עליה לבלעה שם חושף עליה כל היום וכין כת
כתפיו שכן: ויש אמר המזכר היה בחלקו של בנימין שכן
וכן כתפיו שכן: ויאמר כי בן שניהם היה המזכר: והנה
חלק יהודה היה עולה גיא בן הנס כתף היבוסים והיה ענ
עולה אל ראש החר אשר על פני גיא בן הנס ומה אשר ב
בקצה עמק רפאים: וימראש החר אל מעין מן כפתחו וא
ואמר כי הוא עין עיטס הנזכר בדברי רזל וחלק בנימי
היה כנגדו חלק יהודה היה עולה אל החר וחלק בנימין ה
היה ירד אל קצה החר אשר בגיא בן הנס אשר בעמק ר
רפאים והיה ירד אל כתף היבוסים הוא וירושלם נמצא ש
סכין שניהם היה הגבול הזה זה עולה זה ירד:
באר שבע ושבע עיר אחת רב מהם היה חלקם
ויעד ממה שאמר להם כי כפשו הרב והארץ
וכני שמעון עלו עמם להלחם כמו שכתוב בספר שפטי
ואמר יהודה לשמעון אחיו וגו' גתה חפר

ואתם תכתבו את הארץ שבעה חלקים וכתבת
אלי הנח ויריתי לכם גורל פה לפני ידוה אלקינו:
כי אין חלק לרוים בקרבך כי כהנת ידוה נחלתו
וגד וראובן וחצי שבט המנשה לקחו נחלתם מ
מועבר לירדן מזרחת אשר נתן להם משה עבד
יהוה: ויקמו האנשים מלבו ויצו יהושע את הגורל
החולכים לכתוב את הארץ לאמר לכו והחלקו
בארץ וכתבו אתה ושובו אלי ופח אשליך לכם ג
גורל לפני ידוה בשלה: וילכו האנשים ועברו ב
בארץ וכתבוה לערים לשבעה חלקים על ספר
ויבאו אל יהושע אל המחנה שלה: וישלך להם
יהושע גורל בשלה לפני ידוה וחלק שם יהושע א
את הארץ לבני ישראל במחלקתם:
ועל גורל למטה בני בנימין למשפחתם ויצא גב
גבול גורלם בי בני יהודה ובין בני יוסף: והיה להם
הגבול לפאת צפונה מן הירדן ועלה הגבול אל
כתף יריחו מצפון ועלה בהר ימה והיה תצאתו
מדברה בית און ועבר בשם הגבול לזוה אל כת
כתף לזוה נגבה היא בית אל וירד הגבול עטרות
אדר על החר אשר מונגב לבית חרון תחתון: ות
ותאר הגבול ונסב לפאת ים נגבה מן החר אשר
על פני בית חרון נגבה והיו תצאתו אל קרית ב
בעל הוא קרית יערים עיר בני יהודה זאת פאת י
ים: ופאת נגבה מוקצה קרית יערים ויצא הגבול י
ימה ויצא אל מועין מן נפתוח: וירד הגבול אל ק
קצה החר אשר על פני גיא בן הנס אשר בעמק
גלילת אשר נבח למעלה אדומים וירד אבן בהן בן ראובן: ועבר אל כתף מול הערבה צפונה וירד הע
הערבה: ועבר הגבול אל כתף בית הגלה צפונה והיו תצאות הגבול אל לשון ים המלח צפונה אל קצה
הירדן נגבה זה גבול נגב: והירדן יגבל אתו לפאת קדמה זאת נחלת בני בנימין לגבולתיה סביב לכוש
למשפחתם: והיו הערים למטה בני בנימין למשפחתיהם יריחו ובית הגלה ועמק קצין: ובית הערבה ו
ויצמרים ובית אל: והערים והפרה ועפרה: וכפר העמוני והעפני וגבע ערים שתיים עשרה וחציריהן: גבעון
וחרמה ובארות: והמצפה והכפירה והמזצה: ורקם ורפאל ותראל: וצלע האלף והיבוסים היא וירושלם
גבעת קרית ערים ארבע עשרה וחציריהן זאת נחלת בני בנימין למשפחתם:
ויצא הגורל השני לשמעון למטה בני שמעון והיו נחלתם בתוך נחלת בני יהודה: והיו להם

בנחלתם באר שבע ושבע ומונדה: וחצר שועל ובלה ועצם: ואל תולד ובתול וחרמה: ועקל ובית ח
המרכבות וחצר סוסה: ובית לבאות ושרון ערים שלש עשרה וחציריהן: עין רמון ועתר ועשן ערים אר
ארבע וחציריהן:
וכל החצרים אשר סביבות הערים האלה עד בעלת באר ראמות
נגב זאת נחלת משה בני שמעון למשפחתם: מוחל בני יהודה נחלת בני יד
יהודה רב מהם ונחלו בני שמעון בתוך נחלתם:
לבני זבולון למשפחתם והיו גבול נחלתם עד שריר: ועלה גבולם לימה ומרעלה ופגע בדבשת ופגע אל
ויעל הגורל השלישי
הנחל אשר על פני יקנעם: ושב משריר קדמה מזרח השמש על גבול כסלות תבור ויצא אל הדברת וע
ועלה יפיע: ומשם

ונמס עבר קדמה מזרח גת חפר עתה קצין
 ויצא רמון המתאר ונעז: ונסב אתו הגבול מצ
 מצפון תנתן והיו תצאתיו גאי יפתח אל: וקטת:
 ונהלל ושמוקן ויראלה ובית לחם ערים שתיים ע
 עשרה וחצירוקן: ואת נחלת בני זבולן למשפחת
 הערים האלה וחצירוקן:
 ליששכר יצא הגורל הרביעי לבני יששכר למש
 למשפחתם: ויהי גבולם יורעאלה וחכסל ושונם:
 וחפרים ושאיא ואנחרת: וחרבית וקשיון ואבין:
 ורמת ועין גנים ועין חדה ובית פצין: ופלע הגבול
 בתבור ושחצומה ובית שמש והיו תצאת גבולם
 הירדן ערים שש עשרה וחצירוקן: ואת נחלת מ
 מטה בני יששכר למשפחתם הערים וחצירוקן:
 ויצא הגורל החמישי
 למטה בני אשר למשפחתם: ויהי גבולם חלקת
 וחלי ובטן ואכשף: ואלמלך ועמעד ומשאל ופ
 ופגע בכרמל הימה ובשיחור לבנת: ושב מזרח
 השמש בית דגון ופגע בזבולן ובני יפתח אל: צפ
 צפונה בית העמק ונעמאל ויצא אל כבוד משמ
 משמאל: ועברון ורחוב וחמון וקנה עד צידון ר
 רבה: ושב הגבול הרמה ועד עיר מבצר עיר ושב
 הגבוהה והיו תצאתיו הימה מחבל אכויב: ושב
 ועמה ואפק ורחוב ערים עשרים ושתיים וחצירוקן:
 ואת נחלת מטה בני אשר למשפחתם הערים ה
 האלה וחצירוקן:
 לבני נפתלי יצא הגורל הששי לבני נפתלי
 למשפחתם: ויהי גבולם מאלף מאלון בצעננים
 וארמי תנקב ויבנאל עד לקום והיו תצאתיו היר
 הירדן: ושב הגבול ימה אונות תבור ויצא משם
 חקקה ופגע בזבולן מנגב ובאשר פגע מים ובירדה הירדן מזרח השמש: ועיר מבצר הערים צר וחמת
 רקת וכנרת: ואדימה וחרמה וחצור: וקדש וארעי ועין חצור: ויראן ומגדל אל חרם ובית ענת ובית ש
 שמש ערים תשע עשרה וחצירוקן: ואת נחלת מטה בני נפתלי למשפחתם הערים וחצירוקן:
 למטה בני דן למשפחתם יצא הגורל השביעי: ויהי גבול נחלתם
 צרעה ואשתאל ועין שמש: ושעלבים ואילון ויתלה: ואלון ותמנתה ועקרון: ואלתקה ונבתון ובעלת: ו
 ויהוד ובני ברק וגת רמון: וכמו חירקון וחירקון עם הגבול מול יפו: ויצא גבול בני דן מהם ויעל בני דן ויל
 וילחמו עם לשם וילכו אתה ויכו אתה לפי חרב וירשו אתה וישבו בה ויקראו ללשם דן בשם דן אביה:
 ואת נחלת מטה בני דן למשפחתם הערים האלה וחצירוקן:
 לנחל את הארץ לגבלתיה ויתנו בני ישראל נחלה ליהושע בן נון בתוכם: על פי
 ידוע נתנו לו את העיר אשר שאל את תמנת סרח
 בחר אפרים ויבנה את
 העיר ושכ
 בה:

אלה

וראשי האבות למטות כמו אבות המטות: כלומר
 ראשי בתי אבות לכל סכט ושכט ירושל סוכט
 כזה הסמוך להסדך בית דין הסדך ואומר וכי מה ענין
 ראשים לכל אבות אלא לומר לך מה אבות מנחלן את
 בניהם כל מה שירצו אף ראשים ומנחלן את העם כל
 מה שירצו: נתנו לבס ערים אחד טאלן ויכלו
 מחלק את הארץ כנס על עיר המוקלט ס
 טלא כמטות בה על ידי משה בנס סן אלא אחד ירעה וישי
 וישיבה סן כי ירית ה'להך וגו' ונתנו לו מקום שירטו
 רול טלא יהא טוכר בית כל ימי טכטו סס סכ וכתבו לו מ
 מקום: עד עמדה לפני העדה למשפט: ער מות
 הסהן הגדול הרומה היה כס אל אחת הע
 הערים ובית דין טלחין אחריו ומכאן ארצו ועומד ל
 למשפט אס כתחייב מיתה הרגו ארצו אס כתחייב גלות
 משיבין ארצו סס וישב סס עד מות הסהן הגדול והמקד
 קצר וטעם עד מות הסהן הגדול שרשמהו רול ר מאיר
 אומר רוצה מקצר מות סל ארס וכסן גדול מאריך אינו
 דין טיהא המקצר לפני המאריך ר אומר הרוצה ממוח
 את הארץ ומסלק את הטכניה וכסן גדול מטהר גורם לט
 לטכניה טתערה על ארס בארץ אינו דין טיהא זה אכל
 זה: ערי המועדה טהו כועדים סס כל מכה
 כפט כעגנה יחא סס כמקל מוסדה מן
 ומסדות הטלעות: לבני מררי כזה הסמוך ארץ כי שתיס
 עשרה ערים היו לבני מררי מומטה ראובן וממטה גר ו
 וממטה זבולן: ולמטה כספור הערים לא כתב אלא שר
 עמטה ערים מומטה זבולן ארבע וממטה גר ארבע ומ
 וממטה ראובן לא כתב יום ספרים מונה בהם וממטה
 ראובן ארבע כזר ואת מנרטיה את הנה ואת מנרטיה את
 קדמנית ואת מנרטיה ואת מיסעת ואת מנרטיה ערים א
 ארבע ולא ראיתי שני ספיקים אלו כמס ספר יען מה
 מהיין אלא מונה במקצתס וראיתי כי כמאל רבינו אה
 אל כזאת הטלה והטיב אף על פי דהכא לא הטיב לה כ
 בדברי הימים הטיב לה: כראח מתאכנתו כי אינו סתנ
 כתובים כספריהם: אשר יקרא אתהס ומתלה
 ספר מניין הערים ואל כן ספר טמס ומ
 ומניינס כמו טהו קראים ארס כאתנו חזון ופי אשר
 יקרא אשר יקרא הקרא כמו ונגד ליעקב והדומים לו כי
 להס היה הגורל ראשונה ככתב באלף ובזיד האלף שרט
 והיו למקד וכס הראשון ארס תולד באלף ובזיד:
 אבי הענק סס כלל לענקים ופי אבי גדול הענקים
 כמו טאמר עלת הארס הגדול כענקים: ואבי
 סס גדולה כמו אבי קרית יערים: אבי דבר גדול דבר א
 אלך הכביא והדומים להס: ואת עלמון

אלה הנחלות אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן
 נון וראשי האבות למטות בני ישראל בגורל בשילה
 לפני ידוע פתח אהל מועד ויכלו מחלק את הארץ:
 ודבר ידוע אף יהושע לאמר:
 דבר אל בני ישראל לאמר נתנו לכם את ערי המ
 חמקלט אשר דברתי אליכם ביד משה: לנוס ש
 שמה ריצח מוכה נפש בשגג' בכלי דעת וזו לכם
 למקלט מגאל חדם: ונס אל אחת מהערים הא
 האלה ועמד פתח שער העיר ודבר באוני זקני ה
 העיר והיא את דבריו ואספו אתו העיר אליהם
 ונתנו לו מקום וישב עמם: וכי ירדף גאל חדם א
 אחריו ולא יסגירו את הרוצח כידו כי בכלי דעת
 הכה את רעהו ולא שנה הוא לו מתמול שלשם:
 וישב בעיר החיא עד עמדו לפני העדה למשפט
 עד מות הכהן הגדול אשר יהיה בימים ההם אז
 ישוב הרצח וכל אלו עירו ואל ביתו אל העיר אשר
 נס משם: ומקדשו את קדש בגליל בחר נפתלי ו
 ואת שכס בחר אפר' ואת קרי ארבע היא חברון
 בחר יהודה: ומעבר לירדן ירחו מזרח נתנו את
 בצר במדבר במישור ממטה ראובן ואת ראמו'
 בגלעד ממטה דן ואת גולן בבשן ממטה מנשה:
 אלה היו ערי המועדה לכל בני ישראל ולגר הגר
 בתוכם לנוס שמה כל מוכה נפש בשגגה ולא ימו'
 ביד גואל חדם עד עמדו לפני העדה:
 וישו ראשי אבות הלויס אל אלעזר הכהן ואל
 יהושע בן נון ואל ראשי אבות המטות לבני ישראל:
 ודברו אליהם בשלה בארץ כנען לאמי ידוע צוה
 ביד משה לתת לנו ערים לשבת ומגשיקן לבה
 לבהמתינו: ויתנו בני ישראל ללויס מנחלתם אל
 פי ידוע את הערים האלה ואת מגרשהן:
 ויצא הגורל למשפחת חקתיה והיו לבני אהרן
 הכהן מן הלויס כממטה יהודה וכממטה השמעוני
 וממטה בנימן בגורל ערים שלש עשרה:
 ולבני קהת הנותרים כממשפחת מטה אפר' ו
 וממטה דן ומחצי מטה מנשה בגורל ערי עשר:
 ולבני גרשון כממשפחת מטה יששכר
 וממטה אשר וממטה נפתלי ומחצי מטה מנשה
 בבשן בגורל ערים שלש עשרה:
 לבני מררי למשפחתם כממטה ראובן וממט' גר
 וממטה זבולן ערים שתיים עשרה:
 ויתנו בני ישראל ללויס את הערים האלה ואת ס
 מגרשהן כאשר צוה ידוע ביד משה בגורל:
 ויתנו

ואת עלמון יהוא עלמת הנזיר בספר דברי הימים יח
בחרים הנזיר בספר שמואל והכל לשון אחד ואת נת
רמון וכן נזכר במחצית סבט ומחצית מטה מכ
מנשה כל אחד מהם היה לו עיר שמנה נתי רמון ולחמי
סבט המנשה ואף על פי שזכרו כמקרא להם ידעו חזק
ליתן טעם אך היו חזי סבט ועם בני גד ובני ראובן
וגם כי טלחם יש אומרו לחזי סבט ומנשה ואף על פי
שהיו בכלל וטלחם והנכסן כי על כלם אמר ואף על פי
שאמר ויברכס יהושע וטלחם חזר אחד כן וגם כי טל
טלחם ויברכס : טלחם ויברכס : להשלים

ותנו ממש בני יהודה וממש בני שמעון את ה
הערים האלה אשר יקרא אתהן בשם יוהי לבני
אחרן ממשפחת הקהתי מבני לוי כי לחם היה ה
הגורל ראשון : ותנו להם את קרי ארבע ה' אבי
הענק חיי חברון בחר יהודה ואת מגרשיה סביב
סביבתיה : ואת שדה העיר ואת חצריה נתנו לב
לכלב בן יפנה באחוזתו :
ולבני אחרן חכהן נתנו את עיר מקלט הרצה א
את חברון ואת מגרשיה ואת לבנה ואת מגרשי :
ואת יתיר ואת מגרשיה ואת אשתמע ואת מגר
מגרשיה : ואת חורון ואת מגרשיה ואת דביר ואת

מגרשיה : ואת עין ואת מגרשיה ואת ישח ואת מגרשיה ואת בית שמש ואת מגרשיה ערים תשע מאת
שני השבטים האלה : וממשה בנימין את גבעון ואת מגרשיה את גבע ואת מגרשיה :
את ענתות ואת מגרשיה את עלמון ואת מגרשיה ערים ארבע : כל ערי בני אחרן חכהנים שלש עשרת
ערים ומגרשיהן : ולמשפחת בני קהת הלויים הנותרים מבני קהת ויהי עיר גורלם
ממשה אפרים : ותנו להם את עיר מקלט הרצה את שכם ואת מגרשיה בחר אפרים ואת גור ואת מגר
מגרשיה : ואת קבצים ואת מגרשיה ואת בית חרוק ואת מגרשיה ערים ארבע : וממשה
דן את אלתיקא ואת מגרשיה ואת גבתון ואת מגרשיה : ואת אילון ואת מגרשיה את נת רמון ואת מגר
מגרשיה ערים ארבע : וממחצית מטה מנשה את תענדל ואת מגרשיה את נת
רמון ואת מגרשיה ערים שתיים : כל ערים עשר ומגרשיהן למשפחת בני קהת הנותרים :
ולבני גרשון ממשפחת הלויים מחצי מטה מנשה את עיר מקלט הרצה את גלוק בבשן ואת מגרשיה וא
ואת בעשתרה ואת מגרשיה ערים שתיים : וממשה יששכר את קשין ואת מגרשיה

את דברת ואת מגרשיה : את ירמות ואת מגרשיה ואת עין גנים ואת מגרשיה ערים ארבע :
וממשה אשר את משאל ואת מגרשיה את עבדון ואת מגרשיה ואת חלקת ואת מגרשיה ואת רחב ואת
מגרשיה ערים ארבע : וממשה נפתלי את עיר מקלט הרצה את קדש בגליל ואת
מגרשיה ואת חמת דאר ואת מגרשיה ואת קרתן ואת מגרשיה ערים שלש : כל ערי הגרשני למשפחת
שלש עשרה עיר ומגרשיהן : ולמשפחת בני מררי הלויים הנותרים מאת מטה זבולון
את יקנעם ואת מגרשיה ואת קרתה ואת מגרשיה את דמנה ואת מגרשיה את נהלל ואת מגרשיה עיר
ארבע : וממשה ראובן את בצר ואת מגרשיה ואת יחצה ואת מגרשיה : את קדמות ואת
מגרשיה את מפעת ואת מגרשיה ערים ארבע : וממשה גד את עיר מקלט הרצה את
דמות בגלעד ואת מגרשיה ואת מחנים ואת מגרשיה : את חשבון ואת מגרשיה את יעזר ואת מגרשיה
כל ערים ארבע : כל הערים לבני מררי למשפחתם הנותרים ממשפחת הלויים והיו
גורלם ערים שתיים עשרה : כל ערי הלויים בתוך אחוזת בני ישראל ערים ארבעים ושמונה
ומגרשיהן : תחיינה הערים האלה עיר עיר ומגרשיה סביבתיה כן לכל הערים האלה :

ויתן ידוה לישראל את כל הארץ אשר נשבע לתת לאבתם וירשנה וישבו בה : וינח ידוה
לחם מסביב ככל אשר נשבע לאבתם ולא עמד איש בפניהם מכל איביהם את כל איביהם נתן ידוה
בידם : ולא נפל דבר מכל הדבר הטוב אשר דבר ידוה אל בית ישראל הכל בא :
אז יקרא יושע לראובני ולגדי ולחזי שבט מנשה : ויאמר אליהם אתם שמרתם את כל אשר צוה א
אתכם משה עבד ידוה ותשמעו בקולי לכל אשר צויתי אתכם : לא עזבתם את אחיכם זה ימים רבים ע
עד היום הזה ושמרתם את משמרת מצות ידוה אלקיכם : ועתה הניח ידוה אלקיכם לאחיכם כאשר ד
דבר לכם ועתה פנו וסעו לכם לאחיכם אל ארץ אחותכם אשר נתן לכם משה עבד ידוה בעבר הוי
הירדן : רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה אשר צוה אתכם משה עבד ידוה לאהבה את י
ידוה אלקיכם וללכת בכל דרכי השטר מצותיו ולדבקה בו ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ויברכס
יושע וישלחם וילכו אל אהליהם : ולחזי

ויברכס להשלים הדבר שאמר להם כאשר טלחם שאמר
להם בנכסים רבים טובו וכדעם לאחר שנטלו רשות כ
נשתחו שני ימים וחזרו ונטלו רשות פעם שניה והיו טל
טלחם וגם כי טלחם יהושע וגו' חלקו טלל איביכם עם
אחיכם את אשר לחזי סבט ומנשה יהיה פירוש עם אחיכם
בני גד ובני ראובן ואת אשר לחזי סבט ומנשה יהיה פי עם השבטי
אשר בארץ כנען : כמון שאמר בנכסים רבים טובו שתח
שתלקו עם אחיכם השבטי הבנה וימי שאמר עם אחיכם
האנשים אשר הניחו בארץ הגלעד לשמור הערים אין לו
טעם כי כשיהם וטעם הוא שהניחו : לעלות
עליהם לזבא : כמון כזבא : כמון וישבו חזקו

לארץ לפניכם לחרב הרצני לפעמי ולפי שהשבו כי לה
להעלות עליה עילה נחב עשר חזקו ולהיות להם מזבח ל
לכרם מבלי שיזכרו למזבח ה לשילה או באשר יהיה עם
ומשבו לשילה נאשרו הכמות סך שנינו עד שלא הוקס
המשכן היו הכמותות ומתנות ומהוקס המשכן נאשרו הב
הכמותות באו לנוכ ונבענו המתנות הכמותות : באו לישלם
נאשרו הכמותות ולא היה להם היעד ענד לפיכך השבחה
להם לנען למרד בה : ואיש ראש בית אבותם
כל איש מאלה העשרה : שהלכו עם פנתם
כל אחד היה בשבטו ראש בית אבות והמה היו הראשונים
לאלפי ישראל : ואף את טמאה פי את טמאה בנינוכס
לפי שאין המשכן עם עברו לכם אל ארץ אחותה : ואת
ואתנו על תמדתו : כמון ובני אל תמדתו : וכן והתלקו א
איתם כמון בה : מעל מעל הראשון פעל עבר חזקו קחן
וחזקו פתח והשני טס כלו פתח ושניהם מלעיל הראשון
משני השני : לא גוע כענוני לא גוע לבדו וכמהו
לא אחת ולא שתיים : לא פעם אחת לבדה ולא
שתיים לבדן : אל אלקים : כמון חלק מלכס :
ואלקים הם המלאכים והוא יתברך אל

אלקים וכן הוא אלקי האלקים וחזי האלקים : ואמר שני
פעמים לחוק הדבר ולהאמינו : הוא יודע פי הוא יודע ה
הלבבות ויודע כוונותינו וישראל הוא ידע מכאן ואילך י
ידע ישראל כי כוונותינו לטובה לא במרד ולא במעל : אל
תושענו כנגד השם ית : מודאגה מדבר :
דאגנו מזה הדבר מחר ואמר : בניכס ל
לבנינו ואמרנו כאלו אמר ואמרנו בנינו כי האבות במק
במקום הבנים והבנים במקום האבות : כמון ואותנו הו
הוציא משה חלילה לנו

את ראשי אלפי ישראל : אל אלקים ידוה אל אלקים ידוה הוא ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם ב
במעל בידוה אל תושענו היום הזה : לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ידוה ואם להעלות עליו עלה ומ
ומנחה ואם לעשות עליו זבחיו שלמים ידוה הוא יבכש : ואם לא מודאגה מדבר עשינו את זאת לאמר מ
מחר יאמרו בנינו לאמר מזה לכם ולידוה אלקי ישראל : וגבול נתן ידוה בינינו וביניכם בני ר
ראובן ובני גד את הירדן אין לכם חלק בידוה והשביתו בניכם את בנינו לבלתי ירא את ידוה : ג

ולחזי שבט המנשה נתן משה בכשן ולחזיונת
נתן יושע עם אחיהם מעבר הירדן ימה וגם כי
טלחם יושע אל אהליהם ויברכס : ויאמר אל
אליהם לאמר בנכסים רבים טובו אל אהליכם
ובמקנה רב מאד בכסף ובזהב ובנחשת ובברזל
ובשלמות הרבה מאד חלקו טלל איביכם עם א
אחיכם : וישבו וילכו

בני ראובן ובני גד וחזי שבט המנשה מאת בני י
ישראל משלה אשר בארץ כנען ללכת אל ארץ
הגלעד אל ארץ אחוזתם אשר נאחזו בה על פי
ידוה ביד משה : ויבאו
אל גלילות הירדן אשר בארץ כנען ויבנו בני ר
ראובן ובני גד וחזי שבט המנשה שם מזבח על
הירדן מזבח גדול לכוראה : וישמעו בני ישראל ל
לאמר הנה בנו בני ראובן ובני גד וחזי שבט המ
המנשה את המזבח אל מול ארץ כנען אל גלילות
הירדן אל עבר בני ישראל : וישמעו בני ישראל
ויקהלו כל עדת בני ישראל שילה לעלות עליהם
לזבא : וישלחו בני
ישראל אל בני ראובן ואל בני גד ואל חזי שבט
מנשה אל ארץ הגלעד את פנתם בן אלעזר הכ
הכהן : ועשרה נשיאים עמו נשיא אחד נשיא א
אחד לבית אב לכל משות ישראל ואיש ראש ב
בית אבתם המה לאלפי ישראל : ויבאו אל בני
ראובן ואל בני גד ואל חזי שבט מנשה אל ארץ
הגלעד וידברו אתם לאמר : בה אמרו כל עדת
ישראל מה המעל הזה אשר מעלתם באלקי ישי
ישראל לשוב היום מאחרי ידוה כבנותכם לכם
מזבח למרדכם היום בידוה : המעט לנו את עון
פעור אשר לא השחרנו ממנו עד היום הזה ויהי
הנגף בעדת ידוה : ואתם השובו היום מאחרי ה

ידוה והייה אתם תמרדו היום בידוה ומחר אל כ
כל עדת ישראל יקצוף : ואך אם טמאה ארץ א
אחזתכם עברו לכם אל ארץ אחוזת ידוה אשר
שכן שם משכן ידוה והאחוז בתוכנו ובידוה אל
תמרדו ואתנו אל תמרדו בבנותכם לכם מזבח
מבלעדי מזבח ידוה אלקינו : הלא עכן בן זרח מ
מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל היה קצף
ודוא איש אחד לא גוע בעונו :

וענו בני ראובן ובני גד וחזי שבט המנשה וידברו
את ראשי אלפי ישראל : אל אלקים ידוה אל אלקים ידוה הוא ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם ב
במעל בידוה אל תושענו היום הזה : לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ידוה ואם להעלות עליו עלה ומ
ומנחה ואם לעשות עליו זבחיו שלמים ידוה הוא יבכש : ואם לא מודאגה מדבר עשינו את זאת לאמר מ
מחר יאמרו בנינו לאמר מזה לכם ולידוה אלקי ישראל : וגבול נתן ידוה בינינו וביניכם בני ר
ראובן ובני גד את הירדן אין לכם חלק בידוה והשביתו בניכם את בנינו לבלתי ירא את ידוה : ג

את ראשי אלפי ישראל : אל אלקים ידוה אל אלקים ידוה הוא ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם ב
במעל בידוה אל תושענו היום הזה : לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ידוה ואם להעלות עליו עלה ומ
ומנחה ואם לעשות עליו זבחיו שלמים ידוה הוא יבכש : ואם לא מודאגה מדבר עשינו את זאת לאמר מ
מחר יאמרו בנינו לאמר מזה לכם ולידוה אלקי ישראל : וגבול נתן ידוה בינינו וביניכם בני ר
ראובן ובני גד את הירדן אין לכם חלק בידוה והשביתו בניכם את בנינו לבלתי ירא את ידוה : ג

תלילה לנו מונגו לפי שאמרנו להם ואתנו אל תמרו ח
ואמרנו הם מחמת עבוננו חיינו חללים מלמרוד בה הני
הנחנו חמירי עדינו מורדים ככם : וקראו
פי קראו למזבח עד פי עד הוא בכתבנו וכתו
וקרנו בני גד ובני ראובן סהד למדכחא ארי סהד הוא כ
כיננא : וקיס הגדל פי ועד הים הגדל כמו סכתב ועד
הים הגדל מנחא השמש היה גבולכם : יחדפם
בקמץ חטף הדלת ולא תפכיעו פי אש את
חבריו ידף אלף עתיד במקום עבר ויכיס כמוהו :
ולשוטט : סמו לשוטט מן שוט לסוס וידעתם בכל
לבככם וככל נפסכס כלומר טימו לבב
לבככם וידעתם על כל הדברים הטובים שבא אלביס
ולא יתכן היתקם מקדים אלא בסנתמסון אשר ועד א
אתכם בכל הטוב הח ולא נפל דבר אחד מכל דברי א
אשר דבר תוכלו להכיר כי מאתו בא לבס הכל עד הטמ
השמידי אתכם בחולס האלף וכן וברא איתתן : ישטנו
איתכם : ויאסוף יהושע פעס אחרת כי הנה כתב
למעלה ויקרא יהושע וכל ישראל אלא אסף
איתכם פעס אחרת והוכיחם פעס ושתיס כלי שיהיו כזה
נזהרים לשמור התורה : ויתיעבו לפני האלקים
כראה עבדיא חרין האלקים עס כדי

כ

ונאמר נעשה נא לנו לבנות את המזבח לא לעו
לעולה ולא לזבח כי עד הוא בנינו ובניכם ובין
דרתינו ואחרנו לעבד את עבדת ידוה לפני בעל
בעלתינו ובזבחנו ובשלמנו ולא יאמרו בניכם מ
מוחר לבנינו אן לכם חלק בידוח : ונאמר ויהיה מי
יאמרו אלינו ואל דרתינו נחור ואמרנו ראו את ת
תבנית מזבח ידוה אשר עשו אבותינו לא לעולה
ולא לזבח כי עד הוא בנינו ובניכם : חלילה לנו
מכמו למרוד בידוה ולשוב היום מאחרי ידוה לב
לבנות מזבח לעולה למנח ולזבח מלבד מזבח
ידוה אלקינו אשר לפני כושכנו :
וישמע פנחס הכהן וגשיאי העדה וראשי אלפי י
ישראל אשר אתו את הדברים אשר דברו בני ר
ראובן ובני גד ובני מנשה וישב בעיניהם : ויאמר
פנחס בן אלעזר הכהן אל בני ראובן ואל בני גד
ואל בני מנשה היום ידענו כי בתוכינו ידוה אשר
לא מעלתם בידוה המעל הזה או הצלתם את
בני ישראל מיד ידוה : וישב
פנחס בן אלעזר הכהן והגשיאים מאת בני ראובן
ראובן ומאת בני גד סארץ הגלעד אל ארץ כנ
כנען אל בני ישראל ושיבו אותם דבר : וישב הד
הדבר בעיני בני ישראל ויברכו אלקים בני ישראל
והוא אמרו לעלות עליהם לצבא לשחת את הארץ אשר בני ראובן
ראובן ובני גד למזבח עד כי עד הוא בינותינו כי ידוה האלקים :
אחרי אשר הניח ידוה לישראל מכל איביהם מסביב והושע וכן בא בימים : וקרא יהושע לכל ישראל
לזקניו ולראשי השפטיו ולשטריו ויאמר אליהם אני וקנתי באתי בימים : ואתם ראיתם את כל אשר
עשה ידוה אלקיכם לכל הגוים האלה מלפניכם כי ידוה אלקיכם הוא הגלחם לכם : ראו הפלתי לכם
את הגוים הנשארים האלה בנחלה לשבטכם מן הידן וכל הגוים אשר חברתי מן הים הגדול מבוא
השמש : וידוה אלקיכם הוא יחדפם מפניכם וחוריש אתם מלפניכם וירישתם את ארצם כאשר דבר
ידוה אלקיכם לכם : וחזקתם מאד לשכור ולעשות את כל הבתוב בספר תורת משה לבלתי סור ממנו
ימין ושמאל : לבלתי בא בגוים האלה הנשארים האלה : אתכם ובשם אלקיה לא תזכירו ולא תשביעו
ולא תעבדום ולא תשחחון להם : כי אם בידוה אלקיכם תדבקו כאשר עשיתם עד היום הזה : ויורש ה
בפניכם גוים גדולים ועצמים ואתם לא עמד איש בפניכם עד היום הזה : איש אחד מכס ידף אלף
כי ידוה אלקיכם הוא הגלחם לכם כאשר דבר לכם : ונשמרתם מאד לנפשתכם לאהבה את ידוה :
אלקיכם : כי אם שוב תשובו ודבקתם ביתר היום האלה הנשארים האלה אתכם והתחתנתם בהם
ובאתם בהם והם ככם : ידעו תדעו בי לא יסוף ידוה אלקיכם לחוריש את כל הגוים האלה מלפניכם ו
וחיו לכם לפח ולמוקש ולשוטט בצדכם ולענינים בעיניכם עד אבדכם מעל האדמה הטובה הזאת א
אשר נתן לכם ידוה אלקיכם : והנה אנכי הולך היום בדרך כל הארץ וידעתם בכל לבבכם ובכל נפ
נפשכם כי לא נפל דבר אחד מכל הדברים הטובים אשר דבר ידוה אלקיכם עליכם הכל באו לכם ל
לא נפל ממנו דבר אחד : ויהי כאשר בא עליכם כל הרבר הטוב אשר דבר ידוה אלקיכם אליכם
כן יביא ידוה עליכם את כל הרבר הרע עד השמידו אתכם מעל האדמה הטובה הזאת אשר נתן לכם
ידוה אלקיכם : בעברכם את ברית ידוה אלקיכם אשר צוה אתכם והלכתם ועבדתם אלקים אחרים
והשתחיתם להם וחרה אף ידוה בכם ואבדתם מהרה מעל הארץ השיבה אשר נתן לכם :
ויאסף יהושע את כל שבטי ישראל וקרא לזקני ישראל ולראשי השפטיו ולשטריו ויתיעבו לפני
האלהים :

כ ד

כדי לברית הברית לפני הארץ כמו שאמר ויכתוב יהושע
בספר תורת אלקים כראה כי עס היה הארץ טבו ספר
התורה והספס יהושע עכס ולא טילה שהיה הארץ עס
אולי על פי הדבר עשה זה מוכרתו הברית בעכס כי כן
כתעכב אברהם אבינו תולה כשכנסו לארץ כמו סכתנו
ועבור אברהם בארץ עד מקום עכס ועוד כי עס כעס
כס גדל ליעקב אבינו וסכתנו וידבקו בה לבת
ועוד כי תחלת הכחלה אשר היה ליעקב בארץ ישראל כ
פעסס היה ספקה חלקת השדה מיד בני חמור אבי עכס
ועס אמר להם יהושע הסירי אלהי הכתר אשר בקרבכם
כמו שאמר יעקב לבניו בפעסס הסירי את אלהי הכ
הכתר אשר בקרבכם : ויארב כתי בלא הא וקרו ויארב כ
בהא ונטיחם שוים בדרך הקדוק ויש בו דעס כי הסתיב
הוא לשון ריב ונמסה כלומר הרבה נסתינו ועמד
בכלס : ואתן לו את יצחק ולא זכר את ישמעאל
כי בן אמה היה : ועוד אמר לו גרס את הא
האמה האתית את ככה כשאמר עשיתי בקרבנו : הכנף סכג
סכגפתי אתכם לא היה בפעסס אחת אלא במסות רבות כ
כאשר עשיתי המסות בקרבנו : ותבואו סכג
איתם זקנים : טעברו יס סוף וכן ויתראנה
עיניכם כנגד אותם זקנים שהיו עדיין בחיים ויבא עליה
את הים על פרעה ואף על פי שלא זכרו הרי זכר מצרי
אז אמר עליה דרך כלל על מצרים : וכדעס על כל יחדן
ויחד עבהס אמר טאס היה במצרים אחד טלא היה רנ
דנה להכנס לים היה טוריה לים ואכנזה סתן בהא
וקרו בלא הא והענין אחד וילחס בישראל : והנה לא ר
ראינו בתורה סכלחס בלק עס ישראל וגם יפתח אמר
אס כלחס ככו אלא פירשנו ו המלחמה עשה טעלח לכל
לכלעס לקלל אתכם והראה מתוך מעשיו כי אלו היה יס
יכול להלחס אתכם היה כלחס : כמו סכתב אולי אכל כ
ככה כו המחשבה חשבה הסתיב למעשה : בעלי
יריחו : והנה לא ראינו טכלחנו בעלי יריחו

כד לברית הברית לפני הארץ כמו שאמר ויכתוב יהושע
בספר תורת אלקים כראה כי עס היה הארץ טבו ספר
התורה והספס יהושע עכס ולא טילה שהיה הארץ עס
אולי על פי הדבר עשה זה מוכרתו הברית בעכס כי כן
כתעכב אברהם אבינו תולה כשכנסו לארץ כמו סכתנו
ועבור אברהם בארץ עד מקום עכס ועוד כי עס כעס
כס גדל ליעקב אבינו וסכתנו וידבקו בה לבת
ועוד כי תחלת הכחלה אשר היה ליעקב בארץ ישראל כ
פעסס היה ספקה חלקת השדה מיד בני חמור אבי עכס
ועס אמר להם יהושע הסירי אלהי הכתר אשר בקרבכם
כמו שאמר יעקב לבניו בפעסס הסירי את אלהי הכ
הכתר אשר בקרבכם : ויארב כתי בלא הא וקרו ויארב כ
בהא ונטיחם שוים בדרך הקדוק ויש בו דעס כי הסתיב
הוא לשון ריב ונמסה כלומר הרבה נסתינו ועמד
בכלס : ואתן לו את יצחק ולא זכר את ישמעאל
כי בן אמה היה : ועוד אמר לו גרס את הא
האמה האתית את ככה כשאמר עשיתי בקרבנו : הכנף סכג
סכגפתי אתכם לא היה בפעסס אחת אלא במסות רבות כ
כאשר עשיתי המסות בקרבנו : ותבואו סכג
איתם זקנים : טעברו יס סוף וכן ויתראנה
עיניכם כנגד אותם זקנים שהיו עדיין בחיים ויבא עליה
את הים על פרעה ואף על פי שלא זכרו הרי זכר מצרי
אז אמר עליה דרך כלל על מצרים : וכדעס על כל יחדן
ויחד עבהס אמר טאס היה במצרים אחד טלא היה רנ
דנה להכנס לים היה טוריה לים ואכנזה סתן בהא
וקרו בלא הא והענין אחד וילחס בישראל : והנה לא ר
ראינו בתורה סכלחס בלק עס ישראל וגם יפתח אמר
אס כלחס ככו אלא פירשנו ו המלחמה עשה טעלח לכל
לכלעס לקלל אתכם והראה מתוך מעשיו כי אלו היה יס
יכול להלחס אתכם היה כלחס : כמו סכתב אולי אכל כ
ככה כו המחשבה חשבה הסתיב למעשה : בעלי
יריחו : והנה לא ראינו טכלחנו בעלי יריחו

בחס אכל הסתיב אמר ויריחו סגרת ומסוגרת מפני כ
בני ישראל אולי יבאו מיריחו מגדולי העיר אל מלכי כ
כנען להחריס וכן כך כלכדה ויריחו והס הן עס המלכים סכתבנו אחר כן להלחס עס יהושע פה אחד : ואס כאמר
כי משבעה גוים שזכר הנה סתקבנו ליריחו לפי שהיתה עומדת על הספר והיא מנעולה של ארץ ישראל וסתקבנו עס לה
להלחס עס ישראל הנה לא ספר הסתיב מלחמה זאת ואס היתה למה לא ספר אותה הסתיב זהו דבר תימה אלא הנכון כ
כמו שפירשנו : שני מלכי האמורי פי וגרעה שני מלכי האמורי גס כן והס סיוחן ועגו : וכן אמר רבנו עקיבא זל
חדא דמעה נחרא יהושע והכרעה הוא מין זכוב רע מטיל ארס ואמר כי היתה הסרעה
מכה בפניהם ומסמא עיניהם ולא היו יכולין להלחס וכו' וישראל והירגין אותם כמו שאמר לא כחרבך ולא בקשתך
ויתרגו צרעה ארעייתא ואמר למה נקרא שמה ארעייתא טעומהת לקראת ארס ומכה בספני דמיתרגמיא אשר קרך דאר
דארעך לא כחרבך : פי אס לא היה עוד האל והוא על דרך כי לא בקשת אכנעו נדביו לא תועעני : בתמיס

ויהאמר יהושע אל כל העם כה אמר ידוה אלקי
ישראל בעבר הגהר ישבו אבותי מעולם תרוח
אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים אחרים :
ואקח את אביכם את אברהם מעבר הגהר וא
ואלד אתו בכל ארץ כנען וארבה את זרעו וא
ואתן לו את יצחק : ואתן לי יצחק את יעקב ואת
עשו ואתן לעשו את הר שער לרשת אתו ויעקב
ובניו ירדו מצרים : ואשלח את משה ואת אהרן
ואגף את מצרים כאשר עשיתי בקרבנו ואחר זה
חוצאתי אתכם : ואציא את אבותיכם ממצרים
ותבאו הימה וירדפו מצרים אחרי אבותיכם בר
ברכב ובפרשים ים סוף : ויצעקו אל ידוה וישם מ
מאפל בעינים ובין המצרים ויבא עליו את הים ו
ויכסו ותראנה עיניכם את אשר עשיתי במצרי
ותשבו במדבר ימים רבים : ואביא אתכם אל א
ארץ האמורי היושב בעבר הירדן וילחמו אתכם מ
ואתן אתם בידכם ותרשו את ארצם ואשמידם מ
מפניכם : ויקם בלק בן צפור מולך מואב וילחם
בישראל ושלח ויקרא לבלעס בן בעור לקלל א
אתכם : ולא אביתי

לשמוע
לבלעס
ויברך
ברוך
אתכם
ואציל
אתכם
מיד :
ותעברו
את
הירדן

כד לברית הברית לפני הארץ כמו שאמר ויכתוב יהושע
בספר תורת אלקים כראה כי עס היה הארץ טבו ספר
התורה והספס יהושע עכס ולא טילה שהיה הארץ עס
אולי על פי הדבר עשה זה מוכרתו הברית בעכס כי כן
כתעכב אברהם אבינו תולה כשכנסו לארץ כמו סכתנו
ועבור אברהם בארץ עד מקום עכס ועוד כי עס כעס
כס גדל ליעקב אבינו וסכתנו וידבקו בה לבת
ועוד כי תחלת הכחלה אשר היה ליעקב בארץ ישראל כ
פעסס היה ספקה חלקת השדה מיד בני חמור אבי עכס
ועס אמר להם יהושע הסירי אלהי הכתר אשר בקרבכם
כמו שאמר יעקב לבניו בפעסס הסירי את אלהי הכ
הכתר אשר בקרבכם : ויארב כתי בלא הא וקרו ויארב כ
בהא ונטיחם שוים בדרך הקדוק ויש בו דעס כי הסתיב
הוא לשון ריב ונמסה כלומר הרבה נסתינו ועמד
בכלס : ואתן לו את יצחק ולא זכר את ישמעאל
כי בן אמה היה : ועוד אמר לו גרס את הא
האמה האתית את ככה כשאמר עשיתי בקרבנו : הכנף סכג
סכגפתי אתכם לא היה בפעסס אחת אלא במסות רבות כ
כאשר עשיתי המסות בקרבנו : ותבואו סכג
איתם זקנים : טעברו יס סוף וכן ויתראנה
עיניכם כנגד אותם זקנים שהיו עדיין בחיים ויבא עליה
את הים על פרעה ואף על פי שלא זכרו הרי זכר מצרי
אז אמר עליה דרך כלל על מצרים : וכדעס על כל יחדן
ויחד עבהס אמר טאס היה במצרים אחד טלא היה רנ
דנה להכנס לים היה טוריה לים ואכנזה סתן בהא
וקרו בלא הא והענין אחד וילחס בישראל : והנה לא ר
ראינו בתורה סכלחס בלק עס ישראל וגם יפתח אמר
אס כלחס ככו אלא פירשנו ו המלחמה עשה טעלח לכל
לכלעס לקלל אתכם והראה מתוך מעשיו כי אלו היה יס
יכול להלחס אתכם היה כלחס : כמו סכתב אולי אכל כ
ככה כו המחשבה חשבה הסתיב למעשה : בעלי
יריחו : והנה לא ראינו טכלחנו בעלי יריחו

בתמים עס לא תואר וכן אס באמת ובתמים
 והסודי את אלהים פי אלהי כסף ואלהי זהב
 שלקחו בעצמם אשר כבשו וכמתרים כינו סכתוב כח
 ביהוה אל אלקים קדשים הוא קדשים לסון תפארת כ
 כמו אלקים וכן יאמרו ישראל בעצמם אלה אלקי עמנו
 עדים אתם בכס ארץ בעצמכם תהיו עדים בכס כי
 אתם בחרתם לכם את ה' יימי עדים אתם בכס הנאמה
 והגוף וכן האוינו השמים ותשמע הארץ שמעו שמים ו
 והאזני ארץ השמעה מן השמים והגוף מן הארץ
 ושם לו חק ומשפט פי לו לעס ומפנינו כמו שס שס
 לו חק ומשפט מסדר להס דרך כלל חקי התור
 ומשפטים וקבלום עליהם אף שיש לו חק ומשפט י
 הושע שס לעצמו חק ומשפט : בשכס על
 הברית סכרת להס והחק והמשפט האכז
 והאלה שסס לעדים ודברי הברית סכתב בספר תורת
 אלקים ייית והושע כתב ית פתגמיא האילן בספרא ואז
 נאכנע בספר אריותא דה' וכדברי רזל ר' יהודה אמי ר'
 נחמיה חד חזי שמנה פסוקים סכתורה וחד חזי ערי ומ'
 מקלטו ולא כראה לפי השפט לא זה ולא זה והאמת הוא ס
 שתי : תחת האלה הדגש תמורת הנח אשר בת
 בתחת האלה אשר עס שסס וכמדדס
 כי היא האלה שטמן תחתיה יעקב אלקי הנכר כמו סכתני
 ויטמן אותם יעקב תחת האלה אשר בסכס : ואז כן דע
 דעת המתרגם סתרגם אלה בוטומא ותרגם האלה אל
 אלתא היא מנחת השער כמו האיל מנחת ומדה אחת ל
 לאלים סתרגם אלון אלה אשר במקדש ה' הבית סהיה שס
 הארון בסכס קראו מקדש לקדושת הארון סהיה שס לס
 לשעה אשר דבר עמנו תי' הפסוק כן ואז יהושע לכל ע'
 עמא הא אבא הדא תהא לבא סתרין למדי קיימא ארי יתא
 עב דנח לסהדי ארי פתגמא סכתובין עלבא מעין כל פת
 פתגמי דה' דימלי עמנו וגו' ולפי השפט אשר דבר עמנו
 דל כי מה סדברתי עמכם והברית אשר סתני עמכם לא
 מלכי כי הס אמרי ה' אשר דבר עמנו בהר סיני ופי' כי
 היא שמעה על דרך ותשמע הארץ אמרי פי : בתמונת
 סרח ובספר שפטים בתמונת חרס ושניהס
 אחד כמו כבש וכסב ורבו דרשו בו והס אמרי סרח שמי
 שמה ולמה קרא חרס ככני סנקבר שס יהושע סהעמיד
 חנה לישראל והחמה תקרא חרס כמו האומ' לחרס ולא ח'
 חרח : ויא חרס שמה ולמה תקרא שמה סרח שהיו פירנתיה
 מסרחין מריב שמכן ומשפן לה' געס ר' ברכיה נר'
 סימון כסס ר' יהושע ב"ל חרבו על המקרא ולא מנאכנ
 מקום שטמוהר געס אלה מה האר' געס על ידי סכס
 סכתרגם לישראל בו ולא הספידוהו כראוי רצה הק"ה ל
 להנביא עליהם הה' דל סנגעס הה' כיס קבורתי : אשר

הירדן ותבאו אל יריחו וילחמו בכס בעלי יריחו
 האמרי והפריזי והכנעני והחתי והגרשני החוי וח'
 והבוסי ואתן אתם בידכם : ואשרח לפניכם את
 הצרעה ותגרש אתם מפניכם שני מלכי האמרי
 לא בחרבך ולא בקשתך : ואתן לכם ארץ אש
 אשר לא יגעת בה וערים אשר לא בניתם ותשבו
 בהם כרמי ותים אשר לא גטעתם אתם אכלי :
 ועתה ידאו את ידוה ועבדו אתו בתמים ובאמת ו
 והסירו את אלקים אשר עבדו אבתיכם בעבר ה'
 הנחר ובמצרים ועבדו את ידוה : ואס רע בעיניכ'
 לעבד את את ידוה בחרו לכם היום את מי תע
 תעבדו אם את אלקים אשר עבדו אבתיכם אשר
 בעבר הנחר ואם את אלקי האמרי אשר אתם י
 ישיבים בארצם ואנכי וביתי נעבד את ידוה :
 ויען העס ויאמר חלילה לנו מעוזב את
 ידוה לעבוד אלהים אחרים : כי ידוה אלקינו הוא
 המעלה אתנו ואת אבתינו מארץ מצרים מבית
 עבדים ואשר עשו לעינינו את האותות הגדולות
 האלה וישמרנו בכל דור אשר הלכנו בה ובכל
 העמים אשר עברנו בקרבם : ויגרש ידוה את כל
 העמי ואת האמרי וישב הארץ מפנינו וגם אנחנו
 נעבד את ידוה כי הוא אלקינו : ויאמר יהושע אל
 העס לא תוכלו לעבד את ידוה כי אלקים קדשי'
 הוא אל קנא הוא לא ישא לפשעכם ולחטאתכ' :
 בי תעזבו את ידוה ועבדתם אלקי נבר ושבו והרע
 לכם וכלה אתכם אחרי אשר השיב לכם : ויאמר
 העס אל יהושע לא כי את ידוה נעבד : ויאמר י
 יהושע אל העס עדי אתם בכס כי אתם בחרתם
 לכם את ידוה לעבד אתו ויאמרו עדים : ועתה ה'
 הסירו אל אלהי הנכר אשר בקרבכם והשו את ל'
 לבכם אל ידוה אלקי ישראל : ויאמרו העס אל
 יהושע את ידוה אלקי נעבד ובקולו נשמע : ויכרת
 יהושע ברית לעס בי' ההוא וישם לו חק ומשפט
 בשכס : וכתב יהושע את הדברים האלה בספר
 תורת אלקים ויקח אבן גדולה ויקימה שס תחת
 האלה אשר במקדש ידוה : ויאמר
 יהושע אל כל העס הנה האבן הזאת תהיה
 בנו לעדה כי היא שמעה את כל אמרי ידוה אשר
 דבר עמנו והיתה בכס לעדה פן תכחשו באל
 באלקיעם : וישלח יהושע את העס איש לחלתו :
 ויהי אחרי הדברים האלה
 וימת יהושע בן נון עבד ידוה בן מאה ועשר שני :
 ויקברו אתו בגבול נחלתו בתמונת סרח בהר אפ'
 אפרים מצפון להר געס : ויעבד

ועבד ישראל את ידוה כל ימי יהושע וכל ימי חז'
 חזקיה אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו
 את כל מעשה ידוה אשר עשה לישראל : ואת ע'
 עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל במצרים ק
 קברו בשלם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מא'
 מאת בני חמור אבי שכם במאה קשישה ויהיו ל'
 לבני יוסף לחלה : ואלעזר בן אהרן ס
 מות ויקברו אתו בגבעת פנחס
 בנו אשר נתן לו בהר
 אפרים :

אשר העלו בני ישראל אף על פי סכתוב ויע'
 ויעל משה את עצמות יוסף עמו : הוא ה'
 ההיר את בני ישראל להעלותם כמו ויבן שלמה והדמיני'
 לו וכדדס כל המתחיל במנהג ואחד גומרה סכר את על ס'
 שס האחרין ממי אתה למד ממשה דכתוב ויעל משה את
 עצמות יוסף עמו : כסתלק משה במדבר ולא ככסס לארץ
 והכניסו ישראל עצמותיו לארץ וקברו אותם כתלית חו'
 המנהג בהס דכתוב אשר העלו בני ישראל ממצרים :

אשר העלה משה חין סכתוב כאן אלה אשר העלו קברו ס'
 בשכס דדקן בו מוסס גנבוהו ולשכס החזיריהו ולפי
 השפט לפי סתיה שסס בחלק אפרים ולכבוד יוסף קב'
 קברתו כנחלה הראשונה אשר היה ליעקב אבינו בארץ
 ישראל ולפי דעתו בפסוק ואזי נתתי לך שכס אחד על
 אחד רמז לו סיקבר שס בשכס זה סאמר לך כי כבר זכר הכברה סנתן לו סיטלו בניו סני חלקים : ויהיו לבני
 יוסף לנחלה ונחשו להס העצמות לנחלה טובה סנקברו כנחלתם : ודרשו בו על בני יוסף סהתעסקו
 בקבורת העצמות כנחלתם : אשר נתן לו בהר אפרים : אמי רזל מנח היה לו לפנחס שלא היה לו
 חס אזה ומנהג וירשה ויכאן סמכו לרונסת הבעל ומיהס אמי
 כי אשר טנולה לו כשהה חרמים יתכן גב לפרש כי ישראל סכתנו לו כמו סכתנו לכלב ויהושע אבל לא על פי השס

יתביך כמו סכתנו
 להס וזהו סאמר
 אשר נתן לו ואלו
 חיצה ירשת אשתו
 אז טדה חרמים לא
 היה אמרי אשר נתן לו יהוה
 אמרו כי לא נוכל למדי שקנה פנחס
 אותה גבעה דאס כן כנחלת טדה חזרת כס
 כיוכל וכמנח אותו כדיוק קבור בקבר שאינו סלג' אבל
 לסון נתן לו לא הקנה להס כי מנאנו לסון מתנה כמנח כמו ויתן
 לי את מערת המכפלה ואס תאמר לפירוסינו קשה גס כן סדרי מ'
 מתנה חזרת כיוכל וכמנח כדיוק קבור בקבר שאינו סלג'
 מתנת יוד חזרת כיוכל : אבל מתנת רב'
 רביס אינה חזרת : וזהו הגבעה סכני
 אפרים סתנה לו ולדבריהס סאמר
 כי ירשת אשתו חיצה הס
 אמרו גס כן כי יר'
 ירשת הבעל
 אינה חזרת
 כיוכל וכס'
 הרץ :
 :

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or the beginning of a section.

Several lines of faint, illegible text in the middle section of the page.

Text in the lower middle section of the page, appearing as a list or a series of short paragraphs.

Text in the upper right section of the page, continuing the faint, illegible content.

Text in the middle right section of the page, appearing as a list or a series of short paragraphs.

Text in the lower right section of the page, appearing as a list or a series of short paragraphs.

72 72

MAGYAR TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA KÖNYVTÁRA
BIBLIOTHECA ACADEMIAE
SCIENTIARUM HUNGARICAE,
BUDAPEST, KELETI KÖNYVTÁR
BIBLIOTHECA ORIENTALIS
COLL. KAUFMANN, B 926

2

WEISZ Miksa
Néhai dr. Kaufmann Dávid tanár könyvtárának héber
kéziratai és könyvei. Összeáll. és ismerteti --.
Budapest, 1906. Alkalay ny. Pozsony. 199,80 p. 23 cm.

3

FINNIS

VEGE